

Ikt.sz.: AIB/123-1/2012.

AIB-41/2012. sz. ülés
(AIB-154/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Alkotmányügyi, igazságügyi és ügyrendi bizottságának**
2012. szeptember 17-én, hétfőn, 9.00 órakor
az Országház főemelet 58. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	4
<i>Az ülés résztvevői</i>	6
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	8
<i>a) Magyarország Alaptörvényének második módosítása címmel benyújtott törvényjavaslat (T/8288. szám); b) Az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/8289. szám); együttes általános vita, első helyen kijelölt bizottságként</i>	8
<i>Dr. Répássy Róbert szóbeli kiegészítése</i>	8
<i>Dr. Handó Tünde észrevételei</i>	10
<i>Hozzászólások</i>	12
<i>Dr. Handó Tünde reflexiói</i>	22
<i>Dr. Répássy Róbert válaszai</i>	23
<i>Szavazások</i>	26
<i>Egyes közjogi méltóságok halála esetén járó hozzátartozói nyugellátásokkal összefüggő törvényi rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8137. szám); módosító javaslatok megvitatása</i>	26
<i>Egyes önkormányzati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6959. szám); módosító javaslatok megvitatása</i>	27
<i>Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/7655. szám); a határozathozatal II. szakaszába tartozó – a bizottság feladatkörét érintő – kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása</i>	31
<i>a) A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/8196. szám); általános vita; b) Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (T/8196/1. szám)</i>	33
<i>Adorján Richárd szóbeli kiegészítése</i>	34
<i>Jagicza Istvánné szóbeli kiegészítése</i>	34
<i>Hozzászólások</i>	36
<i>Adorján Richárd válaszai</i>	37
<i>Szavazás az általános vitára alkalmasságról</i>	38

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről	38
<i>a) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7498. szám)</i>	38
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	39
<i>b) A külföldi kézbe került magyarországi ingatlanok, gazdasági érdekeltségek visszavásárlásával, állami tulajdonba vételének pénzügyi-gazdasági alapjának létrehozásával kapcsolatos jogalkotási feladatokról szóló határozati javaslat (H/7499. szám)</i>	40
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	41
<i>c) A Malév Zrt. és a Budapest Airport Zrt. szocialisták és szabad demokraták általi privatizációjának körülményeit, továbbá a Malév Zrt. visszaállamosításának folyamatát, valamint jelenlegi fizetésképtelenségét és felszámolását előidéző, 2002-2010 között meghozott intézkedéseket, illetve az ebben az időszakban felmerülő döntéshozói felelősség kérdéskörét vizsgáló bizottság felállításáról szóló 19/2012. (III.14.) OGY határozat módosításáról szóló országgyűlési határozati javaslat (H/8345. szám)</i>	41
<i>Szavazás a tárgysorozatba-vételről</i>	41
<i>Szavazás az általános vitára alkalmasságról</i>	42
Egyebek	42

Napirendi javaslat

1. a) Magyarország Alaptörvényének második módosítása címmel benyújtott törvényjavaslat (T/8288. szám)
b) Az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/8289. szám)
(Együttes általános vita)
(Első helyen kijelölt bizottságként)
2. Egyes közjogi méltóságok halála esetén járó hozzátartozói nyugellátásokkal összefüggő törvényi rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8137. szám)
(Lázár János (Fidesz), dr. Salamon László (KDNP) és Font Sándor (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Módosító javaslatok megvitatása)
3. Egyes önkormányzati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6959. szám)
(Lázár János, Gyopáros Alpár és Balázs József (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Módosító javaslatok megvitatása)
4. Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/7655. szám)
(A határozathozatal II. szakaszába tartozó – a bizottság feladatkörét érintő – kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
5. a) A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/8196. szám)
(Általános vita)
b) Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi

költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (T/8196/1. szám)

6. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről:

a) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7498. szám)

(Hegedűs Lorántné (Jobbik) képviselő önálló indítványa)

b) A külföldi kézbe került magyarországi ingatlanok, gazdasági érdekeltségek visszavásárlásával, állami tulajdonba vételének pénzügyi-gazdasági alapjának létrehozásával kapcsolatos jogalkotási feladatokról szóló határozati javaslat (H/7499. szám)

(Dr. Gaudi-Nagy Tamás és Hegedűs Lorántné (Jobbik) képviselők önálló indítványa)

7. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Salamon László** (KDNP), a bizottság elnöke, valamint
Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz), a bizottság alelnöke

Dr. Gyüre Csaba (Jobbik), a bizottság alelnöke

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz)

Gulyás Gergely (Fidesz)

Dr. Horváth Zsolt (Fidesz)

Kozma Péter (Fidesz)

Dr. Mátrai Márta (Fidesz)

Dr. Molnár Attila (Fidesz)

Dr. Puskás Imre (Fidesz)

Dr. Szakács Imre (Fidesz)

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz)

Dr. Vas Imre (Fidesz)

Dr. Vitányi István (Fidesz)

Dr. Zsiga Marcell (Fidesz)

Dr. Rubovszky György (KDNP)

Dr. Bárándy Gergely (MSZP)

Dr. Varga László (MSZP)

Dr. Lamperth Mónika (MSZP)

Dr. Steiner Pál (MSZP)

Dr. Ipkovich György (MSZP)

Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik)

Dr. Staudt Gábor (Jobbik)

Pösze Lajos (független)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. Salamon László (KDNP) távozása után dr. Rubovszky Györgynek (KDNP)

Dr. Bohács Zsolt (Fidesz) megérkezéséig dr. Vas Imrének (Fidesz)

Dr. Gruber Attila (Fidesz) megérkezéséig dr. Horváth Zsoltnak (Fidesz)

Gulyás Gergely (Fidesz) megérkezéséig dr. Papcsák Ferencnek (Fidesz)

Kozma Péter (Fidesz) megérkezéséig dr. Turi-Kovács Bélának (Fidesz)

Dr. Molnár Attila (Fidesz) távozása után Gulyás Gergelynek (Fidesz)

Dr. Puskás Imre (Fidesz) távozása után dr. Bohács Zsoltnak (Fidesz)

Dr. Szakács Imre (Fidesz) távozása után Pösze Lajosnak (független)

Dr. Turi-Kovács Béla (Fidesz) távozása után Kozma Péternek (Fidesz)

Dr. Varga István (Fidesz) dr. Puskás Imrének (Fidesz)

Dr. Vitányi István (Fidesz) megérkezéséig dr. Szakács Imrének (Fidesz)

Dr. Zsiga Marcell (Fidesz) megérkezéséig dr. Mátrai Mártának (Fidesz)

Dr. Rubovszky György (KDNP) megérkezéséig dr. Salamon Lászlónak (KDNP)

Dr. Bárándy Gergely (MSZP) távoztása után dr. Varga Lászlónak (MSZP)
Dr. Varga László (MSZP) megérkezéséig dr. Bárándy Gergelynek (MSZP)
Dr. Ipkovich György (MSZP) megérkezéséig dr. Lamperth Mónikának
(MSZP)
Dr. Gaudi-Nagy Tamás (Jobbik) megérkezéséig dr. Gyüre Csabának (Jobbik)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Répássy Róbert államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)
Dr. Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke
Dr. Barabás Zoltán főosztályvezető-helyettes (Belügyminisztérium)
Adorján Richárd főosztályvezető (Nemzetgazdasági Minisztérium)
Jagicza Istvánné számvevő tanácsos (Állami Számvevőszék)

Megjelentek

Dr. Darák Péter, a Kúria elnöke
Bodnár Eszter munkatárs (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9.00 óra)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a bizottság tagjait, az ülésre meghívottakat, a kormány képviseletében Répássy Róbert államtitkár urat, az Országos Bírósági Hivatal elnökét, Handó Tündét, és a Kúria elnökét, Darák Péter elnök urat.

Ülésünket megnyitom. Napirendi javaslatomat írásban megkapták képviselőtársaim. A napirendi javaslatához két módosító javaslat érkezett. Az egyik Bárándy Gergely képviselő úr javaslata, amely Ramil Safarov azeri katonatiszt szabadságelvonással járó büntetése végrehajtása Azerbajdzsán részére történő átadásának körülményeiről címmel javasolja a napirend kiegészítését; a másik pedig Varga István képviselő úr javaslata, amely – most ezt hadd rövidítsem le, mert hat sor a cím – a Malév Zrt.-vel kapcsolatos vizsgálóbizottság mandátumának meghosszabbítására irányuló országgyűlési határozati javaslat tárgysorozatba-vételét és általános vitára bocsátásáról szóló döntést javasolja.

Először a módosító javaslatokról szavazunk. Kérdezem, ki támogatja Bárándy Gergely indítványát. Az igenlő szavazatokat számolom. (Szavazás.) 2 szavazatot kapott. A határozatképesség okán is nézzük meg az ellenszavazatokat és a tartózkodást. Ellenszavazat? (Szavazás.) 16 nem. Tartózkodás? (Szavazás.) Tartózkodás nem volt.

Adósságomat törlesztem a helyettesítés eddigi rendjének ismertetésével: Zsiga Marcellt Mátrai Márta, Gruber Attilát Horváth Zsolt, Bohács Zsoltot Vas Imre, Gulyás Gergelyt Papcsák Ferenc, Rubovszky Györgyöt Salamon László, Gaudi-Nagy Tamást Gyüre Csaba, Ipkovich Györgyöt pedig Lamperth Mónika helyettesíti.

Következik Varga István képviselő úr módosító javaslatáról a döntés. Az igenlő szavazatokat számolom. (Szavazás.) 13 igen. Ellenszavazat? (Szavazás. – Nincs ilyen.) Tartózkodás? (Szavazás.) 5 tartózkodás mellett a bizottság a napirendet kiegészítette. Ennek a javaslatnak a tárgyalására az „egyebek” előtt, 6/c napirendi pontként fog sor kerülni.

a) Magyarország Alaptörvényének második módosítása címmel benyújtott törvényjavaslat (T/8288. szám); b) Az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló törvényjavaslat (T/8289. szám); együttes általános vita, első helyen kijelölt bizottságként

Rátérünk az 1. napirendi pontra: Magyarország Alaptörvényének második módosítása T/8299. szám alatt, illetve az egyes igazságügyi jogviszonyokban alkalmazandó felső korhatárral kapcsolatos törvénymódosításokról szóló T/8289. számú törvényjavaslat együttes általános vitája. Ebből következően az expozét is és a vitát is mind az alaptörvény módosítására irányuló javaslat, mind a törvényjavaslat tekintetében egyben folytatjuk le.

Megadom a szót Répássy Róbert államtitkár úrnak. Kérem, ismertesse a javaslatokat.

Dr. Répássy Róbert szóbeli kiegészítése

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! A kormány az Alkotmánybíróság júliusi döntésének következtében azt a javaslatot teszi a tisztelt Háznak, hogy alkotmánymódosítással, alaptörvény-módosítással az alaptörvény átmeneti rendelkezéseiben határozza meg az Országgyűlés konkrét életkorral a bírói felső szakmai korhatárt, mégpedig a 65. életévben. Továbbá azt javasolja az Országgyűlésnek, hogy a bírósági vezetők tekintetében a 62. betöltött életév legyen a korhatár. Illetve azt javasolja az Országgyűlésnek, hogy nyugdíj mellett, tehát folyósított nyugdíj mellett ne lehessen bírói tevékenységet végezni. Ennek az alaptörvény-módosító javaslatnak további részei az ügyészségi

törvényekre, illetve az ügyészi jogállásra vonatkozik, valamint a közjegyzőkre és bírósági végrehajtókra vonatkozó törvényeket lát a tisztelt bizottság. Ennek magyarázata, hogy az a kormány álláspontja, hogy az igazságszolgáltatás közhatalmat gyakorló szereplői – még egyszer, ezek fontos kritériumok: tehát az igazságszolgáltatás közhatalmat gyakorló szereplői – tekintetében egységesen 65 éves korban meghatározott szakmai korhatár kerüljön megállapításra.

Ismert az, hogy a bírói felső korhatárral kapcsolatban folyamatos vita van a diszkrimináció tekintetében. Megítélésünk szerint elkerülhető a diszkrimináció kritikája, ha a teljes igazságszolgáltatásban minden közhatalmat gyakorló tekintetében a 65 éves korhatár alkalmazásra kerül. Megjegyzem, hogy ez a bírósági végrehajtóknál, illetve bizonyos specialitással az ügyészeknél már eddig is így volt; majd mindjárt elmondom, hogy hogyan. Tehát a 65 éves korhatár mind az igazságszolgáltatás közhatalmat gyakorló számára, mind pedig a bírakon belül, tehát a bírói hivatáson belüli belső diszkriminációt elkerülendő, egységesen 65 évben határozná meg a törvény.

Miért pont 2022. január 1-jéig? Azért, mert 2022. január 1-jéig a nyugdíjtörvény fokozatosan emeli az általános öregségi nyugdíjkorhatárt. Tehát a módosítás nem érinti az alaptörvény fő szabályát, mely szerint a bírói szolgálati viszony az általános öregségi nyugdíjkorhatár betöltésével ér véget, hanem lényegében egy átmeneti időszakra ezt a korhatárt konkrétan a 65. életévben határozza meg. A vezetői korhatár tekintetében ez csak a bíráknál és az ügyészeknél értelmezhető, hiszen sem a közjegyzőknél, sem a bírósági végrehajtóknál nem értelmezhető ez a korhatár. A bíráknál az a javaslatunk, tekintettel arra, hogy a bírósági vezetői kinevezés tipikusan hat évre jön létre, ezért olyan felső korhatárt kell megállapítani, ahol egy vezető legalább a megbízatásának a felét ki tudja tölteni, lévén, hogy a vezetői megbízatás nem arra szolgál, hogy a bíró magasabb illetményt kapjon, hanem arra szolgál, hogy az általa vezetett bírósági egységet következetes és garanciális szempontból támadhatatlan vezetői munkával irányítsa.

A nyugdíj melletti bíraskodás kérdése a következő miatt került ide a Ház elé. Jelenleg a nyugdíjtörvény szabályai szerint ahhoz, hogy valaki öregséginyugdíj-megállapítást kérjen, nem állhat olyan jogviszonyban, amely járulékfizetési jogviszony. Tehát nagyon egyszerűen szólva, ahhoz, hogy valaki a nyugdíj-megállapítását kérje, abban a pillanatban, amikor kéri a nyugdíj-megállapítást, neki nem lehet aktív jogviszonya. Az kétségtelenül igaz, hogy később létesíthet ilyen jogviszonyt, de ez a bíráknál azt jelentené, hogy egy bírónak le kell mondania ahhoz, hogy ne álljon olyan jogviszonyban, amely nyugdíjjárulékfizetési jogviszony. Ezért a törvényjavaslat a következő megoldást javasolja. Egyrészt kinevezési akadályként javasolja ezt beiktatni, másrészt összeférhetlenségi szabályként javasolja beiktatni a bírók jogállásáról szóló törvénybe. Mind a két esetben megszüntethető ez az akadály, tehát mind a kinevezési akadály, mind pedig az összeférhetlenségi ok megszüntethető, tehát végső soron nem akadálya egy nyugdíjas bíró kinevezésének vagy nem akadálya a bírói tevékenység végzésének az, hogy ő nyugdíjas, hanem szüneteltetnie kell a nyugdíjának a folyósítását.

Úgy gondolom, ez speciálisan erre a jogállásra alkalmazott, egyébként a fő szabályhoz, tehát a nyugdíjszabályokhoz igazodó szabály. Tehát megítélésem szerint, illetve a kormány megítélése szerint itt semmiféle hátrányos megkülönböztetés nincs. Tehát még egyszer mondom, megszüntethető ez az akadály, illetőleg ez az összeférhetlenség.

A javaslat sarkalatos törvényi része, illetőleg közönséges törvényi része a bírák jogállásáról szóló törvényben, a Bszi.-ben, valamint az ügyészi jogállást szabályozó törvényekben és a közjegyzők, valamint a végrehajtók tekintetében vezet végig a 65. életéves korhatárt.

Ahogy azt mondtam, a végrehajtóknál jelenleg is, pontosabban inkább úgy fogalmaznék, hogy 2012. január 1-je előtt is a 65. életév érvényesült. 2012. január 1-jétől az a szabály volt előrevetítve – mert nem lépett még hatályba –, hogy rájuk is a rá irányadó

öregségi nyugdíjkorhatár fog vonatkozni. Ez a még hatályba nem lépett szabály most lényegében visszaáll a 65. életévre. És ugyanígy igaz ez az ügyészek esetén is, ahol egy speciális megoldás volt 2012. január 1-je előtt: 65 év fölött a legfőbb ügyész felmenthette az ügyészt, tehát nem volt egy abszolút korhatár a 70. életév, mint ahogy a 65. életév sem volt egy abszolút korhatár.

Nos, tisztelt bizottság, ehhez kérjük a támogatásukat, és kérem, hogy a tisztelt bizottság bocsássa általános vitára a javaslatot.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az ülést megelőzően Handó Tünde, az Országos Bírósági Hivatal elnöke jelezte, hogy hozzá kíván szólni. Megadom a szót elnök asszonynak.

Dr. Handó Tünde észrevételei

DR. HANDÓ TÜNDE, az Országos Bírósági Hivatal elnöke: Köszönöm szépen a lehetőséget. Mindenekelőtt üdvözli a bírói kar, ez hangzott el több vezetői értekezleten, hogy a törvényhozó az Alkotmánybíróság döntését követően foglalkozik ezzel a kérdéssel. Bekértük a bírói kar véleményét, illetőleg az elmúlt hónapokban több vélemény, észrevétel is eljutott természetesen az Országos Bírósági Hivatalba.

Azt gondoljuk, kétféle módon kell megközelíteni a felső korhatár rendezésének a kérdését. Az egyik, ami hosszú távra vonatkozik, a másik pedig, ami a jelenlegi helyzetet rendezi. Mindannyiunk előtt ismert, hogy több bíró pert indított a bíróságok ellen; némelyek ugyan nem indítottak pert, de nyilvánvalóan az Alkotmánybíróság döntése őket is érintheti. Ezért, illetőleg ebben a keretben fogalmaztuk meg a véleményeinket, amelyeket még nem tudunk szövegszerűen a minisztérium elé terjeszteni, de erre néhány napon belül sor fog kerülni.

Nos, a bírói kar véleménye szerint a 65 éves felső korhatár egyértelmű, elfogadható, több országban ez a felső korhatár létezik. Amilyen észrevételek érkeztek, azok, ahogyan az alkotmánybírósági döntésben is szerepelt, az átmeneti időt tartották rövidnek a 65 és 70 éves kor közöttiek vonatkozásában.

A nyugdíj és a bírói szolgálati jogviszony összeférhetetlenségét illetően az alapvető vélemény az volt, hogy ez támogatható. Egyetlen kifogás azonban felmerült, méghozzá az, hogy ez a fajta összeférhetlenségi ok a közsféra más dolgozói tekintetében nem létezik, és az ezzel kapcsolatos aggályukat fejezték ki, nevezetesen azt, hogy lehetséges, hogy ez a megkülönböztetés esetleg újabb jogvitákat fog majd generálni. De egyébiránt valóban, ahogyan az államtitkár úr elmondta, ez a bírói létnek alapvetően nem lehet akadálya, hiszen az összeférhetlenségi ok megszüntethető.

Sokkal komolyabb problémát vet azonban fel az alaptörvénynek az a rendelkezése, amely a vezetői korhatárt 62 évre szállítaná le. Tudni kell azt, hogy vannak a határozott idejű vezetők, akik jellemzően igazgatási vagy részben igazgatási feladatokat látnak el, és vannak a határozatlan idejű vezetők, merthogy a tanácselnökök, akik egy-egy bírói tanácsban a pulpitus közepén ülnek és a szakmai irányítói annak a testületnek, ők határozatlan idejű vezetők, és az általános vélemény – és a mi javaslatunk vagy kérésünk is ehhez igazodik –, hogy ez a vezetői korhatár kizárólag a határozott idejű vezetőkre vonatkozzék és az újonnan kinevezettekre.

Némely véleményben a bíróságok részéről megfogalmazódott az, hogy ennek a szabálynak az alaptörvénybe emelése talán azt is célozza, hogy a 2012-ben felmentett vezetők sorsa rendeződjék, merthogy felmerültek olyan vélemények, hogy amikor egy bírói jogviszony helyreállításra kerül akár egy jogvita következtében, akkor az az adott bíró ha vezető volt, akkor a vezetői tisztségébe is visszahelyezhető. Nos, az én jogi álláspontom az – ezt fogjuk egyébként a perekben is képviselni –, hogy a vezetői tisztség kizárólag pályázattal tölthető be, szemben a bírói tisztséggel, amely pályázat nélkül is elnyerhető, akár egy ilyen perbeli reparáció útján. Tehát ha esetleg ilyen mögöttes indok is lehet e mögött a szabály

mögött, akkor erre semmiképpen nincs szükség, és szakmailag nem tartjuk ezt megalapozottnak.

A következő, amiről még szeretnék szólni, mert több kapcsolódó, részben technikai jellegű észrevételünk, javaslatunk is lenne, egyrészt szeretnénk azt, ha a jogellenes megszüntetésnek a jogkövetkezményei hosszú távon is rendezésre kerülnének. Utalok arra, hogy az ügyészségi törvényben ez sokkal világosabban és egyértelműen szerepel. Szeretnénk tehát azt, ha a jogellenes megszüntetés megállapításához kapcsolódóan a bíró kérhetné azt, hogy ne állítsák helyre a jogviszonyát, és akkor egy átalány-kártérítési összeget kelljen vagy lehessen számára felajánlani. A másik pedig az, hogy ha a kinevezési feltételeknek nem felel meg, tehát újra nem lehet kinevezni, akkor is jogosulttá váljon egy ilyen átalány-kártérítési összegre.

Szükséges rendezni még azt is, hogy a pályázat nélkül bírói tisztségbe kerülőknek a kinevezési előterjesztése milyen úton-módon történjék. Merthogy lényeges az, hogy mielőtt a köztársasági elnökhöz kerül egy kinevezési javaslat, az előtt ténylegesen és korrekt módon legyen megvizsgálva az, hogy az előterjesztett személy a kinevezési feltételeknek megfelel-e. Itt is van egyébként javaslatunk arra, hogy ez a kinevezésifeltétel-vizsgálat könnyítettebb legyen, mint ahogy most a jogszabály erről rendelkezik.

További kérésünk a jövőre vonatkozóan – és ez nem újdonság itt a bizottság előtt sem, de a parlament előtt sem –, hogy a nyugdíjba vonuló bírók részesülhessenek úgynevezett szolgálati pótlékban. Nem részletezem ennek az indokait, csak két dolgot emelek ki. Az egyik az, hogy a bírói illetményhez képest a nyugdíj sokkal kisebb összegű, tehát ez egy jelentős egzisztenciális visszaesést jelent a bírók számára. Azon túlmenően pedig a bírói hivatás lényege, hogy az összeférhetlenségi szabályok nagyon szigorúak, és az ezekhez méltó és illő életmód nem teszi lehetővé azt, hogy olyan mértékben vagy olyan módon készüljenek fel a nem aktív életre a bírók, ahogyan azt akár a privát szférában, vagy akár a közszféra más területein megtehetik a munkát végző emberek. Ezért volna fontos, hogy ez a szolgálati pótlék ezt a fajta összeférhetlenségi magatartást kompenzálja a nyugdíjas korban is. Erre vonatkozó javaslat is szerepel majd az előterjesztésünkben.

Ami pedig az átmeneti helyzet rendezését illeti, abban kétféle körrel kell és lehet foglalkozni, ehhez kérem az önök segítségét. Az egyik az a kör, akik a peres ügyekben érintettek, a másik pedig az, akik nem pereskednek. Az előbbieket vonatkozásában lehetővé kell tenni és felhatalmazást kell kapjon a központi igazgatás arra, hogy a perekben akár egyezséget is köthessünk. Ehhez viszont az kell, hogy a jogellenes megszüntetéskor általában ígért juttatást vagy átalány-kártérítést már a folyamatban lévő perekben is felajánlhassa a hivatal; tehát ehhez kell egy átmeneti rendelkezés. S azt gondolom, azokat a bírókat is kell és lehet kompenzálni, akik nem indítottak pert, az ő számukra pedig egy kérelemhez és nyilatkozathoz kötötten volna helyes lehetővé tenni azt, hogy egy ilyen kompenzációs összeget kapjanak.

Ezeket a javaslatokat részben megszövegeztük. Szeretném, ha a minisztérium segítségünkre lenne, áttanulmányozná a javaslatainkat, a szövegszerű megszerkesztésben szakmai segítséget nyújtana. És kérem, hogy akár a minisztérium, akár pedig az alkotmányügyi bizottság ezekből a javaslatokból fogadjon el lehetőleg mindent, és terjesszék a parlament elé szavazásra.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük. Azt szeretném kérni a bizottság nevében, hogy amikor már olyan formát öltenek a javaslatok, hogy alkalmasak lehetnek arra, hogy a törvénybe beépítésre kerüljenek vagy netán az alkotmánymódosítást érintsék, akkor kérjük, hogy a bizottságnak is szíveskedjenek megküldeni. Köszönöm szépen.

Megnyitom a hozzászólások lehetőségét. Ki kíván hozzászólni? Staudt Gábor képviselő úr!

Hozzászólások

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Egy újabb fejezetéhez érkeztünk itt a bírók, ügyészek életkor-polémiájának. Egyrészt örülünk neki, hogy valamiféle visszarendeződés tapasztalható az életkor tekintetében, de ennek ellenére még számtalan problémánk van így is a javaslattal. Többek közt diszkriminatívnak érezzük, ami itt elhangzott, hogy egyrészt más esetekben lehet nyugdíj mellett dolgozni, ezt a bírók, ügyészek adott esetben nem tehetik meg. Lehet, hogy ennek anyagi vonzata van; akkor ezt mondjuk ki, hogy a költségvetés ilyen rossz helyzetben van, mert ez lehet egy megfelelő válasz, de talán ez nem annyira elfogadható.

Azt sem érezzük jó megoldásnak, hogy a 62 és 65 év között valamiféle különbséget teszünk. Tehát aki eddig jó volt esetleg vezető beosztású bírónak, és mondjuk, az előző törvénymódosítás kapcsán viszont kimondtuk rá, hogy egyáltalán bírónak is öreg – legalábbis a kormányzat ezt képviselte –, és ne lásson el ítélkezési tevékenységet, ő most bár ítélkezhet, de mondjuk, egy kollégium vezetését nem láthatja el. Ez nem feltétlenül indokolt, és adott esetben sok méltatlan helyzetet eredményez, hogy aki eddig tapasztalata folytán, mondjuk, vezető beosztásban volt, ezután egy beosztott bíróként kell tevékenykedjen.

De az egész történettel kapcsolatban én a káoszt érzem a legrosszabbnak. Nyilván értem és elhangzott, ha nem is hivatalosan, de a kormánypártok részéről, hogy ennek az egész korhatár-mizériának lehet egyfajta megtisztító szerepe, hogy azok, akik esetleg '90 előtt is ítélkezési tevékenységet folytattak, mielőbb hagyják el a pályát, és jöjjenek fiatalabb bírók. Ez persze nem minden esetben méltányos, és úgy gondolom, akkor járnánk el helyesen, ha azt a gyakorlatot követnénk, hogy valamilyen úton-módon a bírói munkának az értékelését professzionálisabbá tennénk, természetesen a bírósági rendszeren belül, tehát nem kívánnék én kívülről beleszólni. Viszont bizony-bizony, ahogy azt szerintem Gaudi képviselőtársam is el fogja mondani, sok esetben vannak olyan bírók, akik rendszeresen áthágják azt a gyakorlatot, amelyet bírótársaik követnek, vagy azokat az iránymutatásokat, döntéseket, amelyeket a felsőbb bíróságok meghoznak. És sajnos a magyar bírósági rendszerben ezt sok esetben büntetlenül megtehetik. Úgy gondolom, a bírói függetlenség nem a bírósági rendszertől való függetlenséget jelent, tehát a bírónak igenis egy megfelelő értékelését és ez alapján való professzionálisabb szakmai értékelését el kell végezni. És ez a módszer lenne egyébként alkalmas arra, tehát ha ebben az irányban indulnánk el, hogy az olyan anomáliákat kiszűrjük, amire talán most a Fidesz is törekszik, hiszen a céllal még egyet is lehet érteni egyébiránt, de úgy gondolom, ez méltatlan helyzetbe hozhat olyan embereket, akik egyébként jól végzik a feladatukat, és nem beszél azokról az esetekről, amikor esetleg fiatalabb bírók is elkövetik ezeket a hibákat – nevezzük így: hibákat –, vagy sok esetben egyéb motivációból nem tartják magukat az ítélkezési gyakorlathoz.

Úgyhogy én komplexebben állnék a témához, és attól függetlenül, hogy vannak jó elemei a javaslatnak, súlyosan aggályos részeket is ugyanúgy találunk benne. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Vas Imre képviselő úr!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Az elnök asszony, illetve képviselőtársam is felvetette, hogy a bírók részesülhetnek-e saját jogú nyugellátásban vagy nem. Ha jól emlékszem, 2010 óta, aki biztosítotti jogviszonyban van, az gyakorlatilag nem tud elmenni nyugdíjba. Ez azt jelenti, hogy itt lehetnek olyan helyzetek, hogy ha a bírói jogviszony folyamatos, akkor – mondom, a dátumban nem vagyok teljesen biztos, de gyakorlatilag – nem mehetnek el nyugdíjba, mert a biztosítotti jogviszonyuk fennáll.

Itt tehát most igazából azért tűnik ez helyénvalónak, hogy nyugdíjban, saját jogú nyugdíjban ne részesüljön – mert ugye özvegyi nyugdíjban például részesülhet, tehát ez nem

kizáró ok –, mert itt abból származna az előny, hogy őket a törvény hatálya miatt felmentették, és volt egy olyan időszak, legalább egy nap, amikor nem volt biztosított jogviszonyuk. Úgyhogy szerintem a szabály igazából ezt próbálja korrigálni.

A másik: az természetesen megfontolandó, hogy esetleg tanácsvezető bíró lehessen az, aki a 62. életévét betöltötte, mint ahogy elnök asszony is mondta.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Lamperth Mónika képviselő asszony!

DR. LAMPERTH MÓNIKA (MSZP): Köszönöm szépen. Igazából érdemes lett volna talán néhány mondat erejéig visszatérni arra, hogy miért is volt szükség erre az egyébként Alkotmánybíróság által megszüntetett szabály bevezetésére, mert ez még ma sem világos.

Államtitkár úr ismét a nyugdíjkorhatárról beszélt, meg nyugdíjkorhatár-problémaként kezelte ezt a kérdést, miközben ez nem az. És ha már nekünk, ellenzéki képviselőknek nem hitte el a kormány, hogy ha alaposabban és figyelmesebben átolvassa az Alkotmánybíróság határozatát, akkor abból kiderül, hogy itt a bírói függetlenség az, ami nagyon komolyan megsérült, ahogyan erre az Alkotmánybíróság rámutatott. És ha ilyen szempontból nézzük, ha az Alkotmánybíróságnak ezt az álláspontját tekinti kiinduló alapnak a módosításkor a kormány, akkor azt gondolom, nem ezen az úton kellene járni, mint amelyen ez a betervezett javaslat jár. Ennek néhány ellentmondására elnök asszony is rámutatott, de én azt gondolom, az az indokolás, amelyet államtitkár úr elmondott, hogy a 62 éves, illetve 65 éves szabályt miért vezetik be egyiknél így, a másiknál miért úgy, ez rendkívüli módon – bocsánat a szóért – izzadságszagú érvelés. Szerintem helytelen ez az álláspont, amit a kormány most kialakított.

Én azt gondolom, részben annak alapján, amit elnök asszony elmondott, részben azon érvek alapján, amire majd reményeim szerint a vitában is rámutatunk, érdemes lenne a kormánynak, kormánypárti képviselőknek megfontolni azt, hogy egyáltalán szükség van-e ilyen típusú szabályozásra, ilyen típusú korhatár-bevezetésre, mert hiszen van rá példa, a magyar jogrend van, ahol engedi a 70 évig való munkálkodást, tehát azt azért érdemes lenne megfontolni, hogy ilyen hatásokat, amelyeket kiváltott ez a szabály, egyáltalán szükség van-e erre.

A diszkrimináció kapcsán azt gondolom, hogy az mindenképpen megáll, hiszen semmilyen észrevétel nem lehet a mellett felsorolni, hogy a Kúria elnökénél, illetve a hivatal elnökénél engedi, hogy 65 éves korig töltsen be ezt a vezető tisztséget; hozzáteszem, ez normális, nemcsak azért, mert most mind a két e hivatalt betöltő személy fiatal ember, és még szörnyű messze van ez a kor, hanem egyszerűen logikusnak tűnik. De hát akkor miért veszi el ezt a lehetőséget, mondjuk, a törvényszéki elnöktől vagy más vezetőktől? Tehát teljesen logikátlan, és meggyőződésem, hogy diszkriminatív. Tehát akit ez sért, és ezért Alkotmánybírósághoz fog fordulni, másodszer is ki fogja tanítani az Alkotmánybíróság a kormányt. Én tehát azt javaslom, hogy ezeket az észrevételeket fontolják meg.

Ezzel a Magyar Szocialista Párt nem ért egyet. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Turi-Kovács Béla képviselő úr!

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Kérdésem és észrevételem is van.

A kérdésem államtitkár úrhoz szól. A most elhangzott észrevételek, amelyek a bírói kar részéről érkeztek, vannak-e olyan részek, amelyekre már tud válaszolni, és amelyekre most már érdemben a bizottság felé tud tájékoztatást adni? Ez sokat segítene.

A második rész a személyes észrevételem. Nekem már az eredeti tárgyalás során is az volt az álláspontom, hogy a bírói kar esetében a korhatár megállapítása lényegileg nem térhet

el a tudományos életben elfogadott és a tudományos élet számára garantált 70 éves életkortól. Magyarul, a magam részéről a 65 éves életkort is olyannak tekintem, mint ami szükségtelen mértékű korlátozás.

A másik, amivel én akkor sem értettem egyet, meg most sem, ezért ismételtelen elmondom: nevezetesen, hogy a vezetői megbízatásra vonatkozó korhatárbeli különbségtétel, illetve annak a korlátozása, ez szintén olyan, ami erősen megfontolandó ügy. Ha valaki el tudja látni a bírói feladatait 65 éves koráig – most a javaslat alapján –, föl kell tenni a kérdést, hogy vajon mely okoknál fogva nem tudná ellátni a vezetői feladatait. Vagy ha nem tudja ellátni, akkor nem tudja ellátni a bírói feladatait sem, amely adott esetben nehezebb és bonyolultabb feladat is lehet, mint amilyen a vezetői feladat. Következésképpen ennek a megfontolását is, úgy gondolom, célszerű lenne előtérbe helyezni.

Amivel nagyon és messzemenően egyetértek, az az egységes kezelés a közhatalmat ellátó szervezetek esetében. Ez nemcsak hogy indokolt, hanem megkerülhetetlenül szükséges ügy. Az már egy másik kérdése – ezt csak ceterum censeo mondom el –, hogy sokkal egyszerűbb lenne az ügy, ha a végrehajtói kar ismét a bírósághoz tartozna, mint a jelenlegi formáció mentén; de azt gondolom, ez már egy másik téma.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Államtitkár úr megszólított, de úgy gondolnám, elegendő – ez kérdés is államtitkár úr felé –, ha a vita lezárása utáni válaszban tér ki erre.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Ahogy szeretné elnök úr, úgy válaszolok. *(Derütség.)* Ha gondolja, elnök úr, külön válaszolok Turi-Kovács Bélának, de...

ELNÖK: Vannak még hozzászólók, lehet, hogy még abban is lesz kérdés.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Én megvárnám a többi hozzászólót.

ELNÖK: Jó. Akkor Gaudi-Nagy Tamás képviselő úré a szó.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. Megkülönböztetett tisztelettel üdvözlöm Handó Tünde elnök asszonyt is. Jó alkalom, hogy itt most meghallgathattuk, és elmondta a bírói kar álláspontját.

Ez a témakör, ami itt most elének került, nagyon heves vitákat váltott ki, és emlékeztetni kívánom arra bizottsági tagtársaimat, hogy az első körben, az első előterjesztést még a bizottság sem támogatta első alkalommal; még a KDNP, Rubovszky György képviselőtársunk nagyon határozottan komoly aggályokat fejezett ki, velünk együtt.

Ott indult az egész, mint tudjuk, az alaptörvénybe bekerült annak a lehetősége, hogy a nyugdíjkorhatárig tartson a bírói megbízatás, és a Kúria elnökének kivételével. Tehát itt már az alaptörvénynek ezen szövegezése ezt a kettős mércét beépíteni a rendszerbe, úgyhogy innentől kezdve elég nehéz a feladat, hogy hogyan lehet ezen alaptörvényi rendelkezés fényében elrendezni az ügyet.

Rettenetes károkat és zavarokat okozott a bírói rendszerben, a bírók működésében ez az ügy; gondolom, ezt nem kell részleteznünk. Még külön azt is kiemelnénk, hogy az Európai Unió általi támadások egyik jelentős fókuszát épp emiatt szenvedtük el. Az Európa Tanácsban ez is többször tapasztaltuk, hogy még akár túlhajtott formában, megalapozatlannak tűnő érvelésekkel is, de a Magyarországgal szembeni boszorkányüldözésnek egyik fő oszlopa volt ez az ügy. Amiben most az Alkotmánybíróság kimondott 8:7 arányban, nagyon szoros

döntéssel egy határozatot, amelyben azt mondta, hogy ez nem tartható, még az alaptörvénnyel sem összeegyeztethető. Sőt, itt egy történelmi fordulat mondható ki az Alkotmánybíróság gyakorlatában, hiszen a történelmi alkotmány vívmányaira is utalással állapították meg, hogy a korhatárnak ez a meghúzása bírók tekintetében ellenkezik az 1869. évi bírósági törvénnyel és egyáltalán a magyar joghagyományokkal, tehát a bírók elmozdíthatatlanságának elvével. Tehát nagyon fontos tisztán látni, hogy itt azért egy ki nem kényszerített hibáról van szó, nem kellett volna, hogy így legyen. A vitában lényegében minden olyan érv elhangzott annak idején, ami józan megfontolással megelőzhetette volna a mostani helyzetet.

Viszont most, hogy szabályozási kényszer lépett be, nagyon fontos lenne végre most már minden aggályt és minden támadást kioltani. Különösen arra is tekintettel egyébként, hogy bár mi nem gondoljuk, hogy az Európai Unió bármely támadása vagy nyomása kell hogy Magyarországra hasson, sőt mindig az ellen vagyunk, ha ez egyfajta diktátumként Magyarországra kényszerít jelent, azonban tudnunk kell, hogy az Európai Bíróság előtt folyamatban van Magyarország ellen eljárás, és gyorsított eljárásban ősszel várható a döntés már, tehát minél hamarabb meg kell hozni a jó döntést. A jó döntés szerintünk az, amit alapvonalaiban Staudt Gábor képviselőtársam elmondott, hogy nem lehet különbséget tenni a vezetői tisztség betöltése tekintetében a nyugdíjkorhatár vonatkozásában. Így is már hihetetlen, hogy milyen bizalmi válságot hozott ez létre a bírói karon belül, a régiek és az újak között. Most képzeljék el azt a helyzetet, amikor a pereskedő bírók egy része, akiket nagy örömmel, vagy legalábbis ki tudja, milyen fenntartásokkal bocsátottak el vagy köszöntek el tőle a bírókollégák, a helyükre most már odakerültek a fiatalabbak; most végül is egy részük, ha igényli majd, visszakérülhet. Úgy gondolom, ez egy rettenetes zavar a rendszerben.

Mindenesetre arra is szeretném felhívni a figyelmet, hogy csak olyan megoldás a jó tehát, ahol ilyen abszurd helyzet nem áll elő, hogy a vezető bíró, mondjuk, a nyugdíjazása előtt három évvel visszakerüljön például kollégiumvezetői tisztségéből egy beosztott bírói tisztségbe. Ez egyszerűen egy végtelenül tarthatatlan állapot! Tudjuk, hogy a bírói rendszer különösen az előmenetel és a tekintély rendszerén alapul, ami nem jó mindig, de ez kétségkívül így van, ettől nem lehet eltekinteni – ez nagyon rossz megoldás.

A másik pedig: azzal egyet tudunk érteni, hogy a különböző igazságügyi szakmai köröket egységesítsük. Ez volt a másik támadása az Európai Uniónak, a diszkrimináció elvét hívta föl gyakorta, hogy csak és kizárólag a bírókra alkalmazzák. Ez még tehát egy helyeselhető irány, hogy különböző igazságügyi szektorokban ez a szabály belép. De akkor ez a szabály olyan legyen, ami a későbbi, akár történelmi alkotmány mércéje szerinti, vagy pedig a jelenlegi kötelezettségeink, nemzetközi kötelezettségeink szerinti mértékben, akár az Európa Tanács dokumentumára is utalok, nem jelent támadási felületet.

Ami pedig végképp nagyon fontos dolog, és ebben a jogalkotás felelősségét bíró többség felé fordulok, mi többször szorgalmaztuk azt, hogy ha már ilyen alapszintű rendszerváltozás jött létre a bírói-igazságszolgáltatási rendszerben és egyáltalán az alkotmányos rendszerünkben, akkor semmiképpen nem lehet helyükön hagyni azokat a bírókat, akik igazolhatóan, bizonyíthatóan olyan döntéshozatalokban vettek részt, amelyek erőteljesen politikailag motiváltak voltak. Mind a szakmai, mind pedig a rájuk vonatkozó bírói etikai szabályokat durván megszegő bíróknak nincs helye a rendszerben. Mi ezt többször szorgalmaztuk már, hogy erről döntés szülessen. Remélem, hogy ez a vita most egyúttal arra is alkalmat szolgál, hogy megfelelő módosító javaslatunk majd e körben befogadhatóak lesznek, és akkor így, ennek fényében tudjuk mi is a végleges, megfelelő formát támogatni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Vas Imre képviselő úr!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm. Még annyit szeretnék elmondani, hogy az Alkotmánybíróságon belül is a dolog alkotmányosságának megítélése oly mértékig nem volt egyszerű, hogy a 14 alkotmánybíróból 7 különvéleményt terjesztett elő, amiben egyértelműen kifejtették, hogy nem értenek egyet a döntéssel. Úgyhogy valóban, egyébként egy rendkívül nehéz kérdéssel állunk szemben. Feltételezhetően az elnök szavazatával született meg a döntés, merthogy másképp nem lehetett, logikus következtetésből. Úgyhogy nem egyszerű a helyzet jogi megítélése egyébként, ezt azért szeretném képviselőtársaimnak jelezni.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Bárándy Gergely képviselő úr!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Államtitkár Úr! Tisztelt Elnök Asszony! Először is, rövidebb leszek majd, a plenáris ülésen hosszabban elmondom majd a véleményem, de néhány dologra szeretnék itt utalni, főleg azért, mert itt elnök asszony is jelen van, és hozzá tud szólni a kérdéshez, ott pedig nem.

Először is, nem ismétlem azt, amit Lamperth Mónika képviselőtársam elmondott; egyetértek vele. Képviselőtársaim, attól, merthogy 62-ről 65-re fölmege a korhatár, attól még az ég egy adta világán semmi nem változik. Szóval, a piacon szokásos ez, ahogy korábban már ezt én elmondtam a nyilvánosság előtt, hogy ha 70-et kér az eladó, 62-t ajánl a vevő, és valahol 65-nél megállnak – ez a piacon egy jó alku, de azért a jogalkotás ennél bonyolultabb. Sem az elmozdíthatatlanság elvét nem fogja pozitív módon befolyásolni, sem a fokozatosság elvét az, ha 62 helyett 65 évnél húzzuk meg a korhatárt. Ennek a változtatásnak az egyedüli indoka az, hogy valamit kell csinálni, valamit formálisan kell lépni, de tartalmilag egyébként a kormány egyáltalán ne akar semmit tenni, azért, mert a miniszterelnök azt mondta, hogy ebből nem enged. Mert miért? Mert csak. Egyébként más választ nem hallottunk tőle.

Ugyanúgy, én azt gondolom, kár itt azon a szakbizottságban vitát nyitni, hogy ez egy nyugdíjkérdés, vagy pedig az igazságszolgáltatás függetlenségét érintő kérdés. Úgy hiszem, olyan épeszű hozzáértő szakember nincs, aki ezt nyugdíjkérdésnek tudja felfogni, elválasztva az igazságszolgáltatás függetlenségétől, bármennyire is szeretné ezt a miniszterelnök így interpretálni.

A másik, amit szeretnék megemlíteni: az, hogy a vezetői posztokon megmarad a 62 év, és egyébként másutt fölmege 65-re, azt gondolom, hogy azon kívül, hogy diszkriminatív, és egyetértek Turi-Kovács képviselőtársammal abban, amit mondott, azon kívül egy dolgot ékesen bizonyít: azt a feltételezést, amelyet megfogalmaztak akkor sokan, amikor ez a nyugdíjkorhatár bevezetésre került, hogy a kormány a vezetői pozíciókból kényszernyugdíjazás útján kívánja elmozdítani a bírákat azért, hogy utána neki tetsző bírósági vezetőket lehessen kinevezni. Ez természetesen ma már egy picit másként alakul, mert most már az egyszemélyi kinevezés korlátokhoz van kötve, hiszen az OBT jóváhagyása szükséges ahhoz, hogy elnök asszony eltérjen a sorrendtől. De ettől függetlenül én azt gondolom, hogy ez a törekvés szépen nyomon követhető itt is. Egyébként más indoka annak, hogy vezető miért nem lehet valaki 62 éves korát betöltötten, amikor egyébként bírászkodni bírászkodhat, azt gondolom, nincs. Ugyanúgy, ahogy egyébként akkor miért pont a legfőbb ügyész, aki a legfelsőbb vezetője az ügyészségnek, az, aki 70 évig maradhat, és a beosztott ügyészek azok, akik nem maradhatnak. No, itt a vezetők nem maradhatnak, viszont a bírák meg igen. És az a bíró, aki 62 évesen vagy most 65 évesen alkalmatlan lenne a bírói tisztség ellátására, az ragyogóan ellátja majd 70 éves koráig az alkotmánybírói tisztséget, hiszen bíróból lett megválasztva Szívós Mária alkotmánybíró asszony.

Szóval, én azt gondolom, ezek a példák azt mutatják, hogy az ég egy adta világán semmi racionális indoka nincs. Vagy mondjam azt: racionális sajnos van, de arról most nem

beszélek, viszont semmilyen elfogadható indoka nincs annak, hogy a bírósági korhatár leszálljon. Úgyhogy nem tudjuk elfogadni sem ezt, sem a korábbi verziót.

Két dologra térnék még ki. Az egyik, hogy 30 napot hagynak a bírácnak arra, hogy esetleg a nyugdíjuk folyósítását megszüntessék. Azt gondolom, ez egy olyan határidő, ami sok esetben Magyarországon betarthatatlan lesz. Közigazgatási eljárásokban a legjobb tudomásom szerint 30 napos ügyintézési határidő van, amely meghosszabbítható még 30 nappal. Azaz a bíró elég kényelmetlen helyzetbe kerül, hogy a nyugdíjfolyósító intézet a határidőt még 30 nappal meg fogja hosszabbítani. De mondja, államtitkár úr, ha ezt rosszul gondolom; én ezt egy komoly és súlyos problémának látom, tekintettel arra, hogy nagyon sok bírónál ez a helyzet már bekövetkezett és fennáll.

Az Alkotmánybíróság megítélésével kapcsolatban, amit Vas Imre képviselő úr elmondott, legalábbis érdekes, és természetesen így is lehet ezt tekinteni, ahogy képviselő úr mondta. Van jelentősége bizony annak, hogy ha mondjuk, egyhangú döntés születik, vagy éppen csak eggyel többen szavaznak valamelyik verzióra. Azt gondolom, itt bizony van jelentősége. Csak, képviselő úr, én azért fölvetnék még egy szempontot. Ez a szempont pedig az, hogy nézze végig, képviselő úr, mely alkotmánybírók voltak azok, akik nemmel szavaztak – nagyon érdekes eredmény fog kijönni. Mindazok az alkotmánybírók, akiket a második Orbán-kormány előtt neveztek ki, igennel szavaztak a javaslatra, és kizárólag azok, azok azonban kivétel nélkül, akiket az Orbán-kormány hivatali ideje alatt neveztek ki, na, azok szavaztak nemmel! *(Közbeszólások: Nem igaz! Ez nem igaz! Nem így van!)* Én azért azt gondolom, ez elég sokatmondó; ugyanúgy, ahogy a számarány, ugyanúgy, azt gondolom, az is sokatmondó, hogy mely alkotmánybírók szavaztak így és melyek úgy, egy olyan ügyben, ami a miniszterelnöknek egyébként presztízskérdés.

S végül egy gondolatot engedjenek meg képviselőtársaim, tekintettel arra, hogy elnök asszony itt van. Én úgy hiszem, és én próbáltam levélben megkeresni elnök asszonyt, arra nem válaszolt – egyébként szoktak képviselői levelekre válaszolni, én most tapasztaltam először, hogy nem kaptam választ az én levelemre, ami részben nyílt levél volt, de ugyanúgy a sajtóosztályunk megküldte elnök asszonynak a hivatalába is, tehát tekinthető nem nyílt, hanem rendes megkeresésnek, rendes levélnek is –, felhívást intéztünk, s a többi, s a többi. De nem is ez a probléma, illetve ez is probléma, mert én úgy gondolom, elnök asszonynak illett volna válaszolni erre a levélre. De ha nem tette, hát nem tette. Azt azonban megkérdem most itt a bizottsági ülésen, miért nem érezte elnök asszony úgy, hogy az alkotmánybírósági döntés után, amikor a kollégáit kényszernyugdíjazták, méghozzá alkotmánysértő módon, akkor szükséges az ön hivatalának kidolgoznia egy olyan előterjesztést, ami ezt a problémát megfelelőképpen kezeli. Ön ragaszkodott a törvénykezdeményezési jogához a parlamenti vitában, nyilvánvalóan azért, hogy ezeket a helyzeteket és hasonlókat hatékonyan tudjon kezelni. Önnek tehát jogosultsága lett volna arra, hogy kidolgozzon egy olyan módosító javaslatot, amelyik az ön kollégáit jobb helyzetbe hozza. Ehelyett nem hallottunk semmi mást, sem öntől, elnök asszony, sem pedig köztársasági elnök úrtól, mint hogy mit miért nem lehet.

Én azt gondolom, hogy amikor azt látja, hogy egy Alkotmánybíróság által kimondottan alkotmánysértő rendelkezés alapján az ön kollégáit kényszernyugdíjazzák, akkor nem lehet megelégedni azzal, hogy hát majd bírósághoz fordulnak egyenként. Akkor az OBH elnökének, én úgy hiszem, az apparátusának a kiváló, tényleg kiváló szakértelmét felhasználva bizony kellett volna azért tenni, hogy ezt a helyzetet megoldja, megszüntesse, és az Országgyűlésnek egy olyan javaslatot tegyen le az asztalra, ami megpróbálja legalábbis részben reparálni azt az alkotmánysértést, amit el kellett szenvednie ennek a kétszáz-valahány bírónak, és egyébként a jogállamiságnak is.

Én akkor most ismét megkérdem, talán a bizottsági ülésen elnök asszony válaszol nekem arra, hogy miért nem élt a törvénykezdeményezési jogával, miért nem dolgozott ki a hivatala egy ilyen törvényjavaslatot.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Én azt gondolom, mert van jó pár jelentkező, hogy ahogy az előbb államtitkár úrral is tisztáztunk, elnök asszonynak is a végén adnék szót, az államtitkár úr felszólalása előtt.

Áttérünk arra az egyébként a Hárszabályból következő helyes gyakorlatra, hogy egy ellenzéki, egy kormánypárti felszólaló; tehát rögzítettük a következő jelentkezőket, sorrendben: Turi-Kovács Béla fog most szót kapni, őt Gyüre Csaba felszólalása követi, majd Gulyás Gergely, és Vas Imre még egyszer. Ebben a sorrendben először Turi-Kovács Béláé a szó.

DR. TURI-KOVÁCS BÉLA (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Azt hiszem, az teljes tévedés, ha ezek mögött a változtatások mögött kizárólag vagy egyáltalán politikai célzatokat vélnek fölfedezni az ellenzéki oldalon, akár jobboldali ellenzék, akár baloldali ellenzék részéről történjen ez. Arra ugyanis, azt gondolom, mindenképpen szükség van, hogy egy fiatalabb bírói réteg előtt megnyíljanak bizonyos lehetőségek. Ha ezek a lehetőségek nagyon-nagyon hosszú ideig váratnak magukra, az élet azt mutatja az elmúlt évtizedek alatt, hogy bizony az utánpótlás nem jobb lesz, hanem azt kell mondanom, hogy kifárad. Következésképpen kell hogy legyen egy rotáció, és ezt a rotációt elő is kell segíteni. Tehát ebben nem látok semmi olyat, ami bármilyen formában is politikai célzatot hordozna maga mögött. Nem is lehet. Ugyanis teljesen ésszerűtlen az a gondolkodás, amely azt tételei föl, hogy a 65 éves kort betöltött bírák azok valami más korszak bírái, a 62 évesek meg nem. Hát, bocsánatot kérek, mindegyik ugyanabban az időszakban volt nagyon hosszú időn keresztül bíró, mindegyik ugyanabban az időszakban teljesített szolgálatot, következésképpen ilyenfajta disztinkció szerintem nem képzelhető el. Ezt fontosnak tartottam leszögezni.

Az, amiről itt egyesek beszélnek, hogy egy olyanfajta rotáció létrejöjjön, amelynél a fiatalabb, más képzést kapott, más felkészültségű bírák megkapják a vezetési lehetőséget, azt hiszem, ez az igazságszolgáltatásnak csak a javára válhatna. Ezt el kell tudni érni. És itt jön az, amit én többször elmondtam: alkotmányos eszközökkel.

Na most, tévedni lehet, és a tévedéseket lehet, sőt kell reparálni. És ezeket az a helyes, ha ott követjük el, ahol az eredeti hibákat elkövettük. Ezért én azt gondolom, az a fajta észrevétel, ami itt elhangzott, hogy miért nem a bírói kar részéről érkeztek a reparációk: hát azért, mert a reparációs szándék azonnal megjelent az Alkotmánybíróság előtt, következésképpen az Alkotmánybíróság előtti döntés be kell hogy határolja a következő lépéseket. Ebből meg az következik, hogy teljesen ésszerűtlen dolog lett volna, ha a bírói kar részéről bármi ilyet megelőzően indítottak volna bármiféle akciót. *(Dr. Bárándy Gergely: Utána!)* Ha pedig már megvolt az alkotmánybírói döntés, ebben az esetben pedig nyilvánvaló, hogy ez nem a bírói kart kötelezte, hanem azt, aki azt az előző jogszabályt, azt az előző törvényt meghozta, annak kell a reparációt végrehajtani. E tekintetben tehát én azt gondolom, teljesen helyénvaló, hogy a bírói kar részéről most érkeznek olyan javaslatok, amire én majd várom, hogy államtitkár úr most tud-e válaszolni, vagy később.

ELNÖK: Köszönöm. Gyüre Csaba alelnök úré a szó.

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Vendégek! Nagyon jó lenne, ha igaza lenne Turi-Kovács Bélának, és valóban úgy lenne, ahogy ezt most elmondta. Hát, elhiszem, hogy ő valóban hisz ebben, de nem tudom, érdekes módon az ellenzék ezt nem nagyon hiszi el, és szerintem a kívülálló emberek, illetve az érintett bírák sem nagyon hiszik ezt el. Különös tekintettel arra, amit Gaudi képviselőtársam már itt idézett, mégpedig azt az első ülést, amikor ez a törvényjavaslat,

illetve a módosító javaslat bejött ide, hiszen az eredeti javaslatban ez nem szerepelt, és mindenkit teljes mértékben meglepetésként ért. S még önök, a fideszes, illetve KDNP-s képviselők sem értettek egyet; ha jól emlékszem, egyes-egyedül Gulyás Gergely képviselőtársam volt az, aki itt a bizottságban elsőre igennel szavazott erre a törvénymódosításra, és senki más ezt nem támogatta. S nagyon érdekes, amikor megérkezett egy utasítás a kormányoldalon ülő képviselők számára, éppen akkor kezdtek el másként gondolkodni, és akkortól kezdtek el másként szavazni. De az első szavazás egyértelműen bizonyította azt, hogy kinek mit diktált a lelkiismerete, hogy ki mit gondolt erről a törvényjavaslatról. És természetesen más az, ami már a későbbiek során utasításra történt.

Azt gondolom, elég szerencsétlen volt egyébként ez a törvényjavaslat, mint egy olyan törvényjavaslat, amellyel általában nem értenek egyet az emberek, és még a kormánypárti képviselők sem. Picit a kollektív bűnösség elvét vezette be a 62-70 év közötti bírák esetében. És amivel rendkívüli módon egyetértettünk, amit Gaudi képviselőtársam elmondott, és szó szerint mondom, hogy „a politikailag motivált bírák” esetében ne fordulhasson elő a visszahelyezés; ezzel mi is egyetértettünk, hogy erre szükség van, hogy tisztuljon meg a testület a politikailag motivált bíraktól. Azonban ebben az esetben mi azt éreztük, hogy a kollektív bűnösség elvét alkalmazták egy nyolcvényi korosztályra, ami semmiféleképpen nem lehet szerencsés.

De én azt gondolom, ez a módosítás is, ami most itt előttünk van, sem lesz túlzottan jó, hiszen nem sokkal jobb, mint a korábbi jogszabály, ugyanúgy tartalmaz diszkriminatív elemeket. Hiszen mivel tudjuk azt megmagyarázni, államtitkár úr próbálta megtenni, hogy 62 éves életkorig lehessen valaki vezető, ezt azonban gyakorlatilag azokkal az érvekkel nem lehet megmagyarázni, amit államtitkár úr mondott, és ez egyértelműen egy diszkriminatív szabály.

Többen felemlítették már a tanácsvezetők problémáját, éppen elnök asszony volt az, aki ezt először megtette. Ez valóban érdekes probléma, hiszen amennyiben ők 62 éves életkor után nem tölthetik be ezt a tisztséget, ez furcsa ellentmondás lesz, hiszen ők éppen a saját tehetségük, a saját kimagasló szakmai tapasztalatuk alapján érték azt el, hogy tanácsvezető bírák lehessenek – és érdekes módon 62 éves korban ez a kimagasló szakmai tapasztalat elvész, eltűnik? Mi indokolja azt, hogy ők ezt ne tölthessék be? Ez nagyon nagy ellentmondás.

És még egy másik ellentmondás van, amelyet oly sokan elmondtak, többek között Turi-Kovács Béla képviselőtársam is beszélt erről a rotációról, arról, hogy lehetőséget kell adni a fiatal fogalmazók, titkárok számára, hogy frissüljön a gárda, hogy megvalósuljon ez a rotáció. Csak kérdezem én, hogyan fog megvalósulni ez a rotáció abban az esetben, amit most már életszerű példák tucatjai bizonyítanak, amikor azok a bírák, akiket elküldtek nyugdíjba, elmentek vagy elmennek most a jogszabály alapján, visszamennek bírósági titkárnak, bírósági titkárnak nevezik ki őket – és akkor öbelölük lesz majd a kinevezendő bíró? Vagy hogyan fog ez alakulni? Vagy mégis az lesz, hogy a fogalmazókat nem lehet titkárrá kinevezni, mert a 63, 65, 67 éves volt bírák kerülnek vissza titkárnak?

Tehát mindféleképpen újra oda jutunk vissza, hogy csak akadályozza a fiatal fogalmazóknak a szakmai továbblépését, a bírákká való előrelépésüket, illetve egy rendkívül méltatlan helyzetbe hozza azokat a bírákat, akik évtizedekig bíróként, akár tanácselnökként, akár kollégiumvezetőként dolgoztak, és ezek után abba a méltatlan helyzetbe kerülnek, hogy visszakerülnek bírósági titkárnak. Tehát ez egy hihetetlen ellentmondás, amit megint ez a törvény hozott, és ez alapján a módosítás alapján továbbra is fennáll ez a lehetőség, mert sajnos, nagyon nagy probléma az, hogy ilyen méltatlan helyzetbe kerülnek a több évtizedet ledolgozott bírák.

Még egyetlenegy gondolat jutott az eszembe, amit Handó Tünde elnök asszony mondott, mégpedig az, ami arról szólt, hogy a bírák nyugdíjának legyen egy ilyen

kiegészítése, amely egy bizonyos magasabb nyugdíjat tenne lehetővé. Ezzel kapcsolatban csak azt szeretném elmondani, hogy éppen Balsai elnök úrnak - amikor még ő volt az alkotmányügyi bizottság elnöke - volt egy ilyen terve ezzel kapcsolatosan, hogy ebben a négyéves ciklusban ezt el kellene érni és ezt be kellene vezetni. Ez a szolgálati pótlék, amit Handó Tünde elnök asszony említett. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Gulyás Gergely képviselő úr a szó.

GULYÁS GERGELY (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Elnök Asszony! Elnök Úr! Államtitkár Úr! Röviden arra szeretnék reagálni, amit Vas Imre képviselőtársam, illetve Bárándy képviselőtársam is említett, miszerint egyrészt nem helyes az, ha az alkotmányügyi bizottság egy alkotmánybírói ítéletnél bármilyen jelentőséget tulajdonít annak, hogy az milyen többséggel született. Jogtudományi fejtegetések szempontjából ennek lehet jelentősége, de egyébként teljesen lényegtelen, ha pedig mégis ezt tesszük, akkor legalább ne pontatlanul vagy tévedéseket tartalmazó módon tegyük ezt, ahogy Bárándy képviselőtársam tette. Hiszen Lenkovics Barnabás például a javaslat, tehát az eredeti törvényszöveg alkotmányossága mellett foglalt állást, noha őt nem a második Orbán-kormány alatt választotta meg a törvényhozó, sőt korábban ombudsmanként is és alkotmánybíró-jelöltként is az MSZP támogatását is bírta. Tehát ebből a szempontból tényszerűen is pontatlan az alkotmánybírói határozatnak az ilyenfajta interpretációja.

Viszont az előállt helyzetben szerintem az nagyon fontos lenne, hogy a tanácselnöki tisztségeknél valóban semmiféleképpen a 62 éves korhatár ne szüntesse meg a tanácselnöki tisztségeket, mert az méltatlan helyzeteket eredményezne. Tehát abban az esetben, amikor valaki egy tanácsban dolgozik és még három évig bíró maradhat, akkor az rendkívül szerencsétlen, hogy ha utána a tanácselnöki tisztséget nem töltheti be.

Ráadásul tekintettel arra, amit elnök asszony az OBH visszahelyezéssel kapcsolatos jogi álláspontjáról mondott, tehát hogy a státuszt állítja helyre a bírósági döntés, nem a vezetői pozíciót, ezért semmilyen fennakadást vagy zavart nem jelentene a rendszerben, hogy ha a 62 éves kor fölötti kinevezést csak a határozott idejű kinevezéseknél korlátozná a törvényhozó. Tehát akár 65 éves korig is be lehetne tölteni a pozíciót, csak ha mondjuk a ciklus felénél, tehát a hatéves határozott idejű kinevezés felénél kevesebb van hátra, akkor ez egy teljesen érthető, jogszerű és rendben lévő korlátozás, mivel már nincs értelme a kinevezésnek, és akkor ebben az esetben az a diszkriminációval kapcsolatos felvetés, amit itt többen megtettek, sem áll fenn.

A másik pedig, hogy én azt szomorúan látom, hogy az ellenzék azt sem értékeli, hogy ha valamiben a kormány vagy a kormánytöbbség hátrébb lép. Volt egy 62 éves korhatár. Nyilvánvaló, miután a jelenlegi kormánytöbbségnek alkotmányozó többsége van, ezért lehetne másféleképpen is alkotmányos megoldást találni. Mi az Alkotmánybíróság ítéletének megfelelően megemeljük a korhatárt, ráadásul van egy átmeneti idő is. Tehát az a javaslat, amit a minisztérium előterjesztett, részleteiben lehet vitatható, sőt vitatandó, de fő vonalaiban egyértelműen reflektál az Alkotmánybíróság döntésére, és annak megfelelő irányba módosítja a korábbi törvénymódosítást, illetve alkotmányos helyzetet.

Tehát ebből az következik, hogy 65 éves korra felemeljük a bírói nyugdíjkorhatárt, tehát kisebb a 70 évig tartó időszak, ráadásul most már a bejelentéstől is másfél-két év fog lassan eltelni, tehát a felkészülési idő is nagyobb, ezen kívül pedig azoknál a bírónál, akik a 65. életévüket az idén töltik be, illetve a jövő évben töltik be, csak a jövő év végével szűnne meg a szolgálati viszony. Tehát ez is a felkészülési időt hosszabbítja meg, és az ő esetükben akár a 66 éves korig tartó jogviszonyt is lehetővé teszi.

Másrészt természetesen utólag könnyű azt mondani, hogy szerencsésebb lett volna a 65 évben meghatározni a felső korhatárt, hozzáteszem: valóban így van, de a döntésnek nem

politikai motivációja volt. Mindannyian ismerjük a bíróságokon lévő ügghátralékot, azt is tudjuk, hogy elsősorban az elsőfokú eljárások hossza miatt húzódnak el a peres eljárások, és az volt a helyzet ezelőtt két évvel, hogy 430 bíróvá kinevezhető bírósági titkár várt kinevezésre, miközben a felsőbb bíróságokat érintett nyilván a nyugdíjkorhatár csökkentéséből adódó státuszvesztés. Tehát lehetőséget adott arra, hogy az elsőfokú bíróságok új státuszokat nyerjenek, és fiatal bírakkal az ügghátralék feldolgozását megkezdjék.

Tehát ezt a szándékot szerintem méltánytalan elvitatni a törvényhozótól, még akkor is, ha egyébként utólag visszatekintve a 65 éves korhatár lényegesen szerencsésebb lett volna. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm. Bárándy Gergelyé a szó.

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Csak nagyon röviden, reagálva Gulyás képviselőtársamra, akivel mindig öröm és érdemes vitatkozni, hiszen igen szépen érvel, és még a kritikáit is érdemes megfogadni. Sőt mi több, én elhiszem azt, hogy e vonatkozásban tévedtem és Lenkovics alkotmánybíró úr is megszavazta, de hadd mondjam azt, hogy akkor sem sokkal jobb a helyzet, ha 7 most alkotmánybíróvá vált alkotmánybíró elfogadta ezt a határozatot, és még Lenkovics alkotmánybíró úr is, akit megjegyzem egyébként, hogy szintén a jobboldal jelölt annak idején, és akkor még létezett a konszenzusos jelölés, ilyenformán megszavazta a jobboldal a baloldal alkotmánybíró-jelöltjét és a baloldal a jobboldal alkotmánybíró-jelöltjét. Ennek tehát túl nagy jelentőséget tulajdonítani, hogy akkor ez baloldali támogatással került az alkotmánybíró megválasztásra, azt gondolom, hogy nem lehet, mert a baloldali alkotmánybíró pedig jobboldali támogatással került megválasztásra.

Azt gondolom, hogy akkor ez így volt helyes, csak ezt érvként felhozni, hogy miért nem helytálló az én érvelésem, szerintem nem lehet. De a kiegészítést és a pontosítást készséggel elfogadom képviselőtársamtól.

A másik megjegyzésem: szeretném megismételni, képviselő úr, hogy ez nem lehet alku tárgya. A 65 éppúgy rossz, mint a 62, és a 67 éppúgy rossz lenne, mint a 65 vagy a 62. Lehet bizonyos fokozatosság elvét szem előtt tartva, a nyugdíjkorhatárt csökkenteni, bár egyébként ez ellentétes az európai trendekkel, éppen hogy ellentétes, természetesen erre lehetőség van, de azt gondolom, hogy egy másik időpontot meghatározni hasraütésszerűen, mert ez körülbelül így történt, nem lehet.

Azt is szeretném kiemelni, és ez volt akkor is az egyik legnagyobb csúsztatása ennek a vitának a kormányoldalról és most is az, hogy a 65 év nem egységes nyugdíjkorhatár, mert van, aki számára a 65 év lehetőség a nyugdíjba vonulásra, van, aki számára pedig kötelesség. A bírák számára kötelesség, más számára pedig lehetőség. Úgy hiszem, hogy ezt a két dolgot összekeverni nem érdemes, ezért sem tekinthető ez nyugdíjkérdésnek.

Végül egy megjegyzés: az eljárások gyorsítása legitim cél, de ezt sem lehet elérni alkotmánysértő módon és a nemzetközi jogot megsértő szabályozással. Eddig nagyon sok olyan jogszabály volt itt előttünk, ahol a kormánytöbbség semmi mással nem érvelt, mint az eljárások gyorsításának a szükségességével, és ennek az örve alatt léptünk át olyan alkotmányos garanciákat, amelyek miatt egyébként már nem először vált alkotmányellenessé a kormánytöbbség által elfogadott, eljárás gyorsítását célzó törvény vagy törvénycsomag.

Az, hogy ez volt a cél, az pedig azt gondolom, hogy vitatható, de az erre vonatkozó érveket nem ismétlem el. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Ha nincs további hozzászólás, a vitát lezárom. Most már ezek után teljesen elvi jellegű az az ülésvezetői megjegyzésem, hogy az alkotmánybírák élveboncolását nem tartom szerencsésnek, nem is napirend, és nem is méltányos.

Azt gondolom, hogy az Alkotmánybíróság független, ezt számos döntése igazolja, és az alkotmánybírák autonóm módon látják el a munkájukat.

Először megadom a szót Handó Tünde elnök asszonynak.

Dr. Handó Tünde reflexiói

DR. HANDÓ TÜNDE, az Országos Bírósági Hivatal elnöke: Köszönöm szépen újra a lehetőséget, és köszönöm a bizottsági tagoknak a hozzászólásokat, mert ezekből az derült ki számomra, hogy nagyon is érdekli a bizottsági tagokat a bíróság és a bírók sorsa, ami egy különösen fontos dolog számunkra, és remélem, hogy ez az érdeklődés és támogatás a jövőben is fennmarad az önök részéről.

Csak néhány konkrét észrevételt tennék, illetőleg választ adnék az elhangzottakra. Egyrészt elhangzott itt, hogy nyugalmazott bírók méltatlanul bírósági titkári állásba lettek kényszerítve vagy lesznek kényszerítve. Ezt részben a bírósági titkárok okán, részben pedig az ezt a munkát vállaló bírók okán vissza kell hogy utasítsam, merthogy bírósági titkárnak lenni sem méltatlan. Én a magam részéről amikor a munkaügyi bíróság elnöke voltam, és amikor most az Országos Bírósági Hivatal elnöke vagyok, akkor is azt gondolom, hogy a Kúria elnökének éppoly méltó lenni, mint egy bírósági kézbesítőnek, merthogy egy olyan célt szolgál és kell szolgálnia ebben a szervezetben mindenkinek, amit csak ezzel a hozzáállással és ezzel az elhivatottsággal lehet végezni. Hogy kinek milyen a kompetenciája vagy a jogköre, az egy másik kérdés, de ez nem méltóság és méltatlanság kérdése.

Nos, Bárándy képviselő úr felvetésére csak megismételni tudom, amit már egy beszélgetés során közöltem a képviselő úrral, hogy semmiféle nyílt levélre nem válaszolok, mert a nyílt levél egy politikai műfaj, márpedig én egy igazgatási vezető vagyok. Olyanfajta megkeresés a képviselő úr részéről, bár felajánlottam a lehetőséget, hogy kérjen időpontot és személyesen is találkozzunk, ez nem történt meg, de olyan megkeresés, mint ami az Országgyűlésről szóló törvény 98. §-ában szerepel, még egyetlen alkalommal sem érkezett.

Tudnék arról is beszélni természetesen, hogy mi a véleményem ezekről a nyílt levelekről meg a tartalmukról, de éppen a saját elvi álláspontom okán erre most sem fogok válaszolni ebben a körben és itt.

Ami pedig a törvénykezdeményezési jog elmulasztását illeti, ott pedig el kell mondanom, hogy a jogalkotásról szóló törvény szerint, illetőleg az Országgyűlésről szóló törvény szerint, illetve a bírósági szervezeti jogállásról szóló törvény szerint sem a múltban, sem pedig most nincs az Országos Bírósági Hivatal elnökének törvénykezdeményezési joga. A jog, ahogyan a múltban, most is csak arra irányul, hogy aki ilyen joggal rendelkezik, afelé javaslatokat terjesszünk elő. Megjegyzem, a képviselő úrnak viszont van ilyen kezdeményezési joga, de sem eddig az időpillanatig nem láttam, hogy egy ilyen önálló törvénymódosítási indítványt előterjesztett volna, sem pedig a mai napon, amikor megnéztem, hogy érkezett-e módosító indítvány, ilyen módosító indítványt nem láttam a parlament honlapján.

Ami pedig az én felelősségemet és a magatartásomat illeti a javaslatétel vonatkozásában, ahogyan itt el is hangzott, ez az alkotmánybírósági döntés elsősorban a törvényhozót, a jogalkotót kötelezte. Amint elkészült a jogszabály-módosításra vonatkozó javaslat, ez pénteken lett közzétéve, a bírói kar, a vezetés elkezdett foglalkozni azzal, hogy mi az, ami elfogadható ebből számunkra, illetőleg milyen további javaslataink vannak. Viszonylag szűk volt ez az időkeret, különösen a számos egyéb feladat mellett, ennek ellenére a mai napon elkészült ennek a vázlata, némelyben részletesen is szerepel.

Sajnálom, hogy a képviselő úr nem hallotta, amikor ennek a lényegi elemeit itt elmondtam a bizottsági ülés kezdetén, de azt remélem, hogy lehetősége lesz arra valamennyi bizottsági tagnak, ahogy kérte is az elnök úr, hogy ezt juttassuk el önökhöz, hogy megismerjék ezt a javaslatot. Ezúton is, anélkül, hogy még a részletei ismertek lennének a

képviselők előtt, kérem a támogatást ebben, mert azt gondolom, hogy ebben olyan javaslatok lesznek, amelyek az önök számára is elfogadhatóak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Államtitkár úré a szó.

Dr. Répássy Róbert válaszai

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Meglehetősen sok felvetés hangzott el, amire reagálnom kellene. Természetesen nem fogok tudni mindenre reagálni, de igyekszem a legjellemzőbb felvetéseket számba venni.

Staudt képviselő úr is felvetette, mások is, hogy diszkriminatív lenne az a szabály, mely szerint bírói tevékenység nem végezhető nyugdíjasként, tehát folyósított nyugdíj mellett. Én csak arra szeretném felhívni a figyelmet, ezzel kezdtem egyébként a bevezetőmben, hogy azok a bírók, akik most érik el a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatárt, ha nyugdíj-megállapítást kérnének, akkor most le kellene mondaniuk a bírói tisztségükről. Ugyanis most, jelen pillanatban nem a bírói jogállási törvény miatt, hanem a nyugdíjtörvény miatt az a szabály, hogy nem lehet egyidejűleg társadalombiztosítási járulékfizető jogviszonya.

Tehát éppen azok számára nézve, akik most érik el a nyugdíjkorhatárt, azok számára nézve egyértelmű a helyzet, míg azok számára, akik korábban kérték a nyugdíjuk megállapítását, nyilvánvalóan persze egy szerzett jogként tekintünk erre, de az ő számukra ez egyértelműen egy kedvezmény volt ahhoz képest, akik most érik el a nyugdíjszabályt.

Éppen ezért ez a fajta összeférhetlenségi vagy kinevezési feltétel szerintünk csak az általános szabályhoz igazítja a bírói jogállás kérdéseit.

Lamperth képviselő asszony a bírói függetlenség szempontjából közelítette meg az egész kérdést, mint ahogy mondta, részben az Alkotmánybíróság is ebből a szempontból közelítette meg. Nyilván a bírói függetlenség más szempontból garanciákat jelent, mégpedig a bírói életpályára vonatkozó garanciákat. A kormány teljes mértékben egyetért azzal, ahogyan az alaptörvény is most már - különösen, ha elfogadják ezt a módosítást - kirajzolja a bírói életpályát, mely szerint a bíró a 30. életévétől kinevezést kaphat, és a 65. életévéig lényegében elmozdíthatatlan. Azért mondom, hogy lényegében, mert természetesen törvény által meghatározott okból elmozdítható.

De szögezzük le, hogy ez a bírói életpálya-garancia más szempontból viszont privilégium, mert más munkavállalókhöz képest természetesen sokkal védettebb a bírói jogviszony.

Így van ez a nyugdíjjal is, mert nem igaz az az állítás, hogy itt az lenne a diszkriminatív eleme az életkor megállapításának, hogy a bírónak kötelező elmennie nyugdíjba, hiszen a bíró elmehet korábban nyugdíjba, a 65. év a szolgálati jogviszonyának megszűnését jelenti. Hozzáteszem, hogy míg más munkavállalók esetén a munkáltatója dönti el, hogy a nyugdíjkor elérése után vagy esetleg a nyugdíj megállapítása után igényt tart-e a munkavállalóra, ez a bírónál nincs így, a bíró maga dönti el, hogy a felső életkorhatáron belül mikor megy el nyugdíjba.

Tehát váltig állítom, persze tudom, hogy erről sokan másként gondolkodnak, hogy ez egy privilégium, amely a bírói jogállás garanciája a függetlenség okán.

Tehát javaslom, hogy egy ilyen érthető, megmagyarázható, pozitív diszkriminációként tekintsünk erre a szabályra.

Turi-Kovács Béla képviselő úr: az észrevételekre itt most csak olyan mértékben tudok válaszolni, amennyire ez itt most az én kompetenciámba tartozik. Nyilván az esetleges módosító javaslatok benyújtásáról a kormánynak döntenie kell. Ha a kormány dönt erről, akkor természetesen tájékoztatni fogom önöket. Megjegyzem, hogy természetesen a képviselőket nem köti a kormány álláspontja. Volt már olyan javaslat, amelyet a kormány

ellenére szavazott meg az Országgyűlés. Ilyen volt például, csak hogy egy aktuális témát hozzak ide, a családon belüli erőszak tényállásával kapcsolatos vita, de most nem akarom ezt feszegetni.

A tudományos étellel való összehasonlítás nem teljesen állja meg a helyét, mert a bíró közhatalmat gyakorol, és a döntéseinek közhatalmi jellege van. Ezért egészen más egy tudós 70. életévében nyilvánosságra hozott véleménye, mint egy bíró döntése. Tehát más a hatása, más a joghatása, tehát szerintem fokozottabb felelőssége van a bírónak ebben a körben.

A vezetői felső korhatárról már sok szó esett. Én csak azt tudom megismételni, hogy az egy méltányolható szempont, hogy egy vezető csak akkor legyen kinevezhető, ha legalább, mondjuk, a vezetői mandátumának a felét ki tudja tölteni.

Természetesen abban igaza volt néhány felszólalónak, hogy ez a tanácselnökre nem feltétlenül igaz, hiszen a tanácselnök határozatlan idejű kinevezést kap. De megjegyzem, hogy a Bírószági Hivatal elnöke által elmondottak szerint ők differenciálnának a vezetőkre vonatkozóan. Ezt majd meglátjuk nyilván, hogy a vita későbbi szakaszában erre lesz-e fogadókészség.

Gaudi-Nagy Tamás képviselő úrtól nagyon izgalmas dolgot hallottam, hogy a nemzetközi kötelezettségeinknek feleljünk meg – ezt elég ritkán szoktam tőle hallani. (*Derültség. – Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Most sem ezt mondtam!*) Itt konkrétan az a szabály, amely alapján Magyarország ellen az Európai Bíróság előtt eljárás van, ez a konkrét szabály az úgynevezett diszkriminációs irányelv. Tehát a diszkriminációs irányelvnek kellene megfelelnünk. A mi megítélésünk szerint az így módosított javaslat megfelel a diszkriminációs irányelvnek. Ahogyan egyszer megfogalmazta Rétvári Bence kollégám: ha a 70. életév mint felső korhatár nem diszkriminatív, akkor a 65. életév miért lenne diszkriminatív, mint ahogy a 62. életév sem diszkriminatív. A bírói jogállás már csak ilyen, hogy felső korhatárhoz kötik a jogviszony végét. Ez egyébként egy legitim, igazolható diszkrimináció, legalábbis még az európai bírósági gyakorlatban eddig az volt; majd kiderül, hogy a jövőben is tartják-e ezt az álláspontjukat. Számos országban 65 év a bírói felső korhatár. Megjegyzem, hogy a szomszédos Szlovákiában 62 év a bírói felső korhatár, tehát arra is van példa, amit Magyarországon be kívánt volna vezetni a korábbi szabályozás.

Bárándy Gábor... (*Derültség.*), Bárándy Gergely, bocsánat, elnézést kérek... Vita alakult ki a képviselő úr nevével kapcsolatban már amikor nem volt itt, de Bárándy Gergely képviselő úr (*Dr. Bárándy Gergely: Most stimmel. – Derültség.*) – igen – azt mondta, hogy a miniszterelnök kimondta, hogy nem változik semmi. Én szeretném önt arról azért tájékoztatni, vagy inkább felhívni a figyelmét, hogy az alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése változatlanul hatályban van. Az alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése azt mondja, hogy a bírói jogviszony az általános öregségi nyugdíjkorhatárral szűnik meg. Tehát ez egy változatlan szabály, és azt gondolom, ez a mostani módosítás, amely az átmeneti szabályok között elhelyezi a 65. életévet, nem mond ellent ennek a szabálynak. Éppen ezért is gondoljuk, hogy nincs semmilyen belső ellentmondás az alaptörvényben. Tehát hogy idézzem a miniszterelnököt: a rendszer marad, a bírói felső korhatár az általános öregségi nyugdíjkorhatár. (*Dr. Bárándy Gergely: Ezt mondtam én is.*) Ezt az alaptörvény 26. cikk (2) bekezdése kimondja. Gondolom, az alaptörvény egyelőre még mindannyiunkra kötelező, még ha erről politikailag más véleménye is van a képviselő úrnak.

A vezetőkre vonatkozóan arra szeretném föl hívni a képviselő úr figyelmét, hogy az Országgyűlés által vezetők tekintetében tényleg eltér a szabályozás. Tehát mind az alkotmánybírók, mind a Kúria elnöke, mind az OBH elnöke vagy a legfőbb ügyész, ezek Országgyűlés által választott tisztségviselők, és indokolt lehet, alkotmányjogilag indokolt lehet itt az eltérés. Tehát csak és kizárólag ebben az alkotmányos körben, vagy mondjuk inkább, közjogilag indokolható körben nem érvényesül a felső korhatár. (*Dr. Bárándy Gergely: És a nagykövetek?*) A nagykövetet sem az Országgyűlés választja. (*Dr. Bárándy*

Gergely: Azért mondom! 70 év!) De a nagykövetek esetén tudtommal a köztisztviselői törvényt alkalmazzák, amely jelen pillanatban most még erre lehetőséget ad. Egyébként ha a nagyköveti tisztség más jogviszonyban is ellátható lenne, akkor már nem okozna ez problémát. Szerintem ellátható más jogviszonyban is, egy egyszerű miniszterelnöki megbízotti vagy más jogviszonyban. *(Közbeszólások az ellenzéki oldalon: Egyszerű?! – Derültség ugyanott.)* Hát, egyszerű, ahhoz képest, mint a köztisztviselői jogviszony, ezt akartam mondani.

A bírósági vezetőkre – ezt kevesen tudják – most is van korlátozás. Bírósági vezető harmadik alkalommal csak akkor töltheti be ugyanazt a bírósági vezetői tisztséget, ha ehhez az OBT hozzájárul. Az OBT elfogadott egy ajánlást, nem tudom pontosan idézni, de az a lényege, hogy gyakorlatilag nem fogja engedélyezni a harmadik alkalommal való betöltést. Tehát a bírósági vezetői tisztségre nézve most sem érvényesül az, hogy bárki, aki bíró lehet, az lehet bírósági vezető is. Ez most is szigorúbb feltételekhez van kötve. Nem is beszélve az összeférhetlenségi szabályokról, amelyek egy bírósági vezetőnél érvényesülnek.

Az alkotmánybírósági döntéssel kapcsolatban csak egy mondat, hogy Bárándy képviselő úr egy másik ügyben, amiről nagyon sokat vitatkozott már ez a bizottság, gyakran szokott idézni alkotmánybírói különvéleményeket. Tehát a különvéleményeknek mégiscsak van jelentősége.

Az Országos Bírósági Hivatal elnökének nincs törvénykezdeményezési joga, ezt tisztáztuk. De a Magyar Bírói Egyesület, amely a minisztériumunkkal stratégiai partnerségi megállapodást kötött, egyébként eljuttatta hozzánk a nyár folyamán azt a javaslatát, amit mellesleg korábban megtett, tehát nem új javaslat, egy régi javaslat ez a bizonyos összeférhetlenségi pótléokra vonatkozó javaslat. Tehát a Magyar Bírói Egyesület jelezte, hogy szerinte ebben az irányban kellene megoldani a problémát. Most egyébként az OBH elnökétől is hallhattuk ezt a javaslatot.

Gyüre Csaba képviselő úr, én itt azon csodálkoztam, hogy mindenki csuklás nélkül meghallgatta önt *(Derültség.)*, azt az okfejtését, mely szerint ez a szabály így nem támogatható a Jobbik részéről, de a politikailag motivált bírák elbocsátása az egy alkotmányos, nemzetközi joggal egyező *(Dr. Gyüre Csaba: Én nemzetközi jogot nem mondtam! Bocsánat! – Derültség.)* és minden szempontból megfelelő lenne. Nyilván azt, hogy ki a politikailag motivált bíró, mondjuk, a Jobbik fogja majd megállapítani *(Derültség.)*, vagy valamilyen politikai testület fogja ezt megállapítani. Tehát bocsásson meg, hogy ezt mondom, nem támogattuk korábban ezt a javaslatukat, hiszen ezt benyújtották rendesen, módosító javaslat formájában, nem támogattuk, mert hajmeresztőnek tartom. Tehát ha valami igazán a bírói jogállással ellentétes, az az, hogy politikailag motivált bírákra és politikailag nem motivált bírákra válasszuk szét a bírókat. *(Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Abszolút meg lehet találni a határt!)*

Tisztelt Bizottság! Végezetül azt tudom mondani, hogy minden módosító javaslatot megfontolunk, és végső soron a kormány fog javaslatot tenni arra, hogy a tisztelt Ház milyen javaslatokat támogasson, és ettől függetlenül is szavazhatnak a frakciók.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm. Határozathozatal előtt rögzítjük, hogy Varga Lászlót Bárándy Gergely, Varga Istvánt pedig Puskás Imre helyettesíti.

Két döntés születik most, külön határozunk az alkotmánymódosításról, külön a törvényjavaslatról általános vitára bocsátás tekintetében, és ez után meg kell állapodnunk, hogy az előadói tevékenységet ki fogja ellátni esetlegesen, többségit, kisebbségit.

Szavazások

Ki támogatja Magyarország Alaptörvényének második módosításának általános vitára bocsátását? Az igenlő szavazatok számolom. *(Szavazás.)* 18 igen szavazat van. Ellene? *(Szavazás.)* 5 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. Tehát a bizottság a megállapított arányban támogatja az alaptörvény második módosításának általános vitára bocsátását.

Ugyanez a kérdés a törvényjavaslatot illetően. Ki támogatja? Az igenlő szavazatok számolom. *(Szavazás.)* 18 igen szavazat. Ellenszavazat? *(Szavazás.)* 5 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 3 tartózkodás. Tehát ugyanebben az arányban hozott a bizottság hasonló döntést, tehát támogatja a törvényjavaslat általános vitára bocsátását.

Előadók. *(Jelzésre:)* Vas Imre képviselő úr fogja képviselni a többségi álláspontot, a kisebbségi álláspontot pedig Staudt Gábor képviselő úr. Tehát ezeket a bizottsági előadókat állítjuk.

Köszönöm, a napirendi pont végére értünk.

Az ülés vezetését átadom Papcsák Ferenc alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Papcsák Ferenc, a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen, az ülés vezetését átveszem.

Köszönjük szépen a megjelenését az Országos Bírói Hivatal elnök asszonyának, illetőleg a Kúria elnökének is. Megvárjuk, amíg az előterjesztő képviseletében elnök úr elfoglalja a helyemet. *(Derültség.)*

Egyes közjogi méltóságok halála esetén járó hozzátartozói nyugellátásokkal összefüggő törvényi rendelkezések módosításáról szóló törvényjavaslat (T/8137. szám); módosító javaslatok megvitatása

Megkezdjük a második napirendi pontunk tárgyalását. Az egyes közjogi méltóságok halála esetén járó hozzátartozói nyugellátásokkal összefüggő törvényi rendelkezések módosításáról szóló T/8137. számú törvényjavaslathoz két darab ajánlási pont érkezett, mindkettőt dr. Staudt Gábor képviselő úr terjesztette elő.

Köszöntöm Répássy államtitkár urat, az előterjesztő képviseletét pedig Salamon László elnök úr, képviselő úr fogja ellátni.

Megkezdjük az 1. ponttal, amely Staudt Gábor képviselő úr módosító javaslata. Elnök úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Tisztelt Bizottság! Az előterjesztő társaimmal nem tudtam előzetesen egyeztetni, tehát személyes véleményt mondok, mint az egyik előterjesztő. Nem támogatom a képviselő úr javaslatát, és röviden indokolom is.

A rendszerváltozás utáni közjogi tisztségek jogilag is és politikailag is legitimek. Azt gondolom, hogy ezt nem írhatja alul vagy felül az, ha a rendszerváltozás után a demokratikus szabályok szerint megválasztott és hivatalba került közjogi méltóságoknak, tisztségviselőknek a rendszerváltozás előtt akár más kormány megbízatása lett volna. Ezzel az indoklással én személy szerint, mint az egyik előterjesztő, nem támogatom a módosító javaslatot.

ELNÖK: Köszönjük szépen. A kormány álláspontját Répássy államtitkár úr ismerteti.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem értünk egyet a módosító javaslattal, és még mielőtt Staudt képviselő úr feltenné a kérdést, azért nem, mert abban bízunk, hogy a jövőben nem lesz olyan miniszterelnöke Magyarországnak, aki a rendszerváltás előtt is kormánytag volt.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Staudt képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. A következő pontnál fogom kifejteni, hogy tulajdonképpen mi motiválta a javaslatot. Részben még egyet is érthetnék Salamon képviselőtársammal, egyébként annyiban most nem szeretnék jogi vagy politológiai vitákba bocsátkozni, hogy egyébként van az a szint, ami fölött nem lehetne lehetővé tenni, hogy bizonyos szint fölött akár népképviselői úton is újraválásszanak bizonyos kommunista vezetőket. De ebbe most nem mennék bele, nem szeretnék vitát nyitni róla. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hozzászólásra jelentkező hiányában szavazás következik. Én helyettesítem Gulyás Gergely képviselő urat, ő elhagyta az üléstermet.

Szavazás következik. Aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 3 igen. Aki nem támogatja? (Szavazás.) 23 nem. Elvetettük. Köszönöm szépen. A bizottság egyharmada sem támogatta.

Most a 2. ajánlási pont kapcsán az előterjesztőt kérdezem.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (KDNP): Én úgy ítélem meg, hogy a betoldás fölösleges, mert az a mondat, hogy „a miniszterelnök halála esetén”, ez értelemszerűen hivatalban lévő miniszterelnököt jelent. Erre tekintettel én nem támogatom.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kormány?

DR. RÉPÁSSY RÓBERT államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Mi sem támogatjuk, egyetértve az előterjesztő indoklásával.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Staudt Gábor képviselő úr jelentkezik. Tessék, öné a szó!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Ez egy megerősítést szolgálna. Természetesen értem én a jogi érveket, de mivel egyrészt a megnevezés is kijár a közjogi szereplőknek vagy a miniszterelnöknek, el szeretnénk kerülni azt az esetet - mert a forradalmi jogalkotásban, és egyébként az elmúlt húsz évben számtalan olyan jogértelmezést találtunk, amire nem lett volna lehetőség a törvények szövegezése alapján -, hogy a későbbiekben akárki ezt adott esetben máshogy értelmezhesse. Mondjuk, amikor fű alatt egy nyugdíj megállapításra kerül, és sok esetben mondjuk nem is derül ki, mert nem vagyunk ott, amikor a nyugdíjat viszik az adott özvegynek, hogy mi alapján állapították meg.

Ezért azt szeretnénk, ha már az indokolásban szerepel, akkor bár tűnjön fölöslegesnek, de ha önöknek valóban ez a céljuk, akkor ezt a picike pontosítást, ezt a picike nagyvonalúságot az ellenzék felé nyugodtan megtehetik, hogy ha egyébként úgyis az önök elképzelését fejezi ki. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szavazás következik a kérdésben, úgy látom. Ki az, aki támogatja ezt a módosító indítványt? (Szavazás.) 3 igen. A bizottság nem támogatta, egyharmadot sem kapott, ellenpróbát nem szükséges tartanunk. Köszönöm szépen.

A napirendi pontot lezárom.

Egyes önkormányzati tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (T/6959. szám); módosító javaslatok megvitatása

A következő az egyes önkormányzati törvények módosításáról szóló T/6959. számú törvényjavaslat részletes vitájához benyújtott ajánlási pontok megtárgyalása. 7 módosító

javaslatot nyújtottak be a képviselőtársak. Megkérdezem, hogy a kormány képviseletében ki van jelen. Ezt a jegyzőkönyv számára kérem rögzíteni.

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): Köszönöm a szót, elnök úr. Barabás Zoltán vagyok, a Belügyminisztérium főosztályvezető-helyettese, és a kollégánóm foglalt helyet mellettem, Bodnár Eszter munkatárs.

ELNÖK: Köszönjük szépen a jelenléteket. Úgy látom, hogy előterjesztőnk nincs, csak kormányálláspontot fogunk megismerni. Először állást kell foglalnunk, hogy a benyújtott módosító javaslatok alapján a törvényjavaslat 1. és 6. §-a sarkalatosnak minősül-e. Kérdezem, ebben a kérdésben van-e észrevétel, kérdés? Megkérdezzük a kormányt.

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): A kormány álláspontja szerint ezek a paragrafusok sarkalatosak.

ELNÖK: Akkor ebben a kérdésben szavazunk. Ki az, aki ezzel egyetért? *(Szavazás.)* 22 igen. Úgy ítéljük meg, hogy sarkalatos.

Az 1. pontban Gelencsér Attila módosító indítványáról fogunk tárgyalni. Kérdezem a kormányt, hogy mi az álláspontja az 1. ajánlási pontban Gelencsér Attila módosító javaslatáról, amely összefügg az 5.,6.,7. ponttal. *(Dr. Salamon László távozik az ülésteremből.)*

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): Az 1. pontot támogatjuk. Elnézést, kiegészítem magam, és természetesen a többit is.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Hozzászólás? Staudt Gábor!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Most lehet, hogy én értem rosszul, és akkor főleg meglep a támogatás, mert értem a célt, de itt úgy van megfogalmazva, hogy az önkormányzati képviselő megbízatása megszűnik, és úgy módosítanák, hogy ha a megbízási ideje alatt büntett miatt jogerősen szabadságvesztésre ítélték, kivéve, ha a közügyek gyakorlásától eltiltották. Mivel ez a megszűnésre vonatkozik, ez így nekem egy érdekes megfogalmazás, de akkor várom Vas képviselőtársamnak a magyarázatát.

ELNÖK: Vas Imre képviselő úr, parancsoljon!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm. Emlékszem rá, az önkormányzati törvény vitájánál is volt, hogy az más helyen van rendezve, mert akkor eleve már kizárt. Tehát a büntető törvénykönyvből kifolyólag nem lehet hivatalos személy például, ha valakit a közügyek gyakorlásától eltiltottak. Tehát ezt ezért kellett ott kivenni, de emlékszem rá, ez már az önkormányzati törvény vitájánál is volt. Köszönöm.

ELNÖK: Staudt képviselő úr!

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Én ezt értem, hogy ez lett volna a cél, hogy tulajdonképpen az egy más esetet ír le, de ha ide ezt így betoldjuk, akkor tulajdonképpen egy ellentmondásos megfogalmazást kapunk. Tehát nem tudom, hogy akkor minek kell ez a tagmondat a végére, ha az egyébként más esetkör. Ezért dogmatikailag szerintem ez egy kicsit zavarossá teszi, hiszen itt, ebben a mondatban ezt a mondatot lehet értelmezni, és erre az esetre akkor nem vonatkozik a közügyektől való eltiltás.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A kormánynak mi a véleménye?

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): Köszönöm a szót. Szakmai álláspontom szerint itt a módosító javaslat pontosításra irányul, összhangban az országgyűlési képviselők jogállására vonatkozó rendelkezésekkel. Azok az ajánlási pontok, amelyeket az 1. ponttal kapcsolatban a kormány támogat, azok azt célozzák, hogy az önkormányzati képviselőkre, illetve a polgármesterekre koherens szabályozások vonatkozzanak. Ezek részben jelenleg található a helyi önkormányzatokról szóló törvényben, a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényben, illetve az azóta bekövetkezett jogalkotási folyamatot is figyelembe veszik.

Azért van szükség szakmai véleményem szerint annak kimondására, hogy ha a közügyek gyakorlásától eltiltják a képviselőt, akkor nem méltatlanság miatt szűnik meg a képviselői tevékenysége vagy képviselői tisztsége, hiszen az alaptörvény és az országgyűlési képviselők jogállásáról szóló törvény rendelkezései szerint amikor a bíróság kimondja a közügyektől való eltiltást, illetve a kényszer-gyógykezelési intézkedést, abban az esetben megszűnik, tehát szerintünk elméletileg ez a módosító javaslat pontosabb az eredetileg benyújtott törvényjavaslati rendelkezésektől.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Gyüre Csabáé a szó!

DR. GYÜRE CSABA (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Nagyon röviden csak annyit, hogy álláspontom szerint ez felpuhítja egy kicsit a korábbi szabályozást, és teljesen más szó, ami bejön, a „büntett” szó a „szándékos bűncselekmény” helyett, hiszen lesz sok olyan szándékos bűncselekmény, amely csak vétségnek minősül a büntető törvénykönyv szerint, és akkor ezt viszont be lehet tölteni. Gondolok itt akár egy lopásra vagy sok minden másra. Tehát a régi szöveg álláspontom szerint jobb.

ELNÖK: Úgy látom, hogy vitára jelentkező nincs, ily módon szavazás következik. Kérdezem a képviselőtársaimat, hogy ki az, aki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 9 igen. A bizottság nem támogatja, de egyharmadot kapott.

Ez kizárja az 5., 6., 7. összefüggő ajánlási pontokban történő szavazást.

A 2. ajánlási pont vitáját megnyitom. Kérdezem a kormányt.

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): Nem támogatjuk a 2. pontot.

ELNÖK: Hozzászólásra jelentkező? *(Nincs jelzés.)* Nincs. Szavazás következik. Ismertetném a jegyzőkönyv számára, hogy dr. Salamon László elnök urat dr. Rubovszky György helyettesítette az iménti és az előző szavazásban is.

Most szavazás következik. Kérdezem, hogy támogatja-e az alkotmányügyi bizottság a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 18 igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás. Elfogadtuk.

Most pedig a 3. ajánlási pont szerint dr. Lamperth Mónika és Varga Zoltán képviselők módosító javaslatával foglalkozunk. Kérdezem a kormány álláspontját.

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): Nem támogatjuk a 3. pontot.

ELNÖK: Lamperth Mónika képviselő asszony, parancsoljon!

DR. LAMPERTH MÓNICA (MSZP): Köszönöm szépen. Elnök úr, láttam az ajánlásban, hogy az első helyen kijelölt bizottság, az önkormányzati bizottság a Házzsabállyal ellentétesnek minősítette ezt a módosító indítványt, amiben azt kell mondanom, hogy van némi igazság. Tehát ez valamennyire túlterjeszkedik, én ezt készséggel elfogadom. De egyszerűen nem találtam olyan megnyitott szakaszt, amihez jobban tudtam volna hozzáfűzni, mint ehhez.

Ez a módosító indítvány, amit én benyújtottam, arról szól, hogy megmondja pontosan, hogy a megbízatás mikortól szűnik meg. Szerintem, ha egy ilyen módosító indítványt nem fogad be a többség, arra nézve bizonytalanság marad, hogy mikortól szűnik meg a megbízatás. És ha marad erre nézve bizonytalanság, akkor előre mondom, hogy ebből lesznek jogviták.

Tehát azt gondolom, hogy ezen érdemes lenne elgondolkodni, még akkor is, ha nem pont a Varga Zoltán képviselőtársammal közösen benyújtott módosító indítványt fogadják el. De akkor legalább azon kellene gondolkodni, hogy akár egy bizottsági módosító indítvánnyal ezt a helyzetet rendezzük.

Ez a módosító indítvány nagyon pontosan, precízen megmondja, hogy a határozat jogerőre emelkedésének napját követően szűnik meg. Lehet ezt máshoz is kötni, de ha nincs ilyen szabály, akkor biztos, hogy vita lesz, hogy mikortól.

Tehát azt ajánlom képviselőtársaimnak, hogy ez a bizonytalanság, amit mi Varga képviselőtársammal észleltünk, kikerüljön a törvényből, fogadják el a javaslatunkat. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az az információm, képviselő asszony, hogy az önkormányzati bizottság, mint első helyen kijelölt bizottság házzsabályszerűnek minősítette az ön indítványait, és támogatta az egyiket, azt hiszem, az elsőt. *(Dr. Lamperth Mónika: Akkor hosszan és feleslegesen indokoltam.)*

Most akkor ebben a kérdésben nekünk nem kell állást foglalnunk, hogy házzsabályszerű-e, hanem abban, hogy támogatjuk-e az ön módosító indítványát. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 9 igen. Az egyharmadot megkapta.

A 4. ajánlási pont hasonló szellemben születhetne meg, a házzsabályszerűségről nem kell szavaznunk, viszont a kormány álláspontját megismerjük.

DR. BARABÁS ZOLTÁN (Belügyminisztérium): A 4. ajánlási pontot támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hozzászólásra jelentkezett Lamperth Mónika!

DR. LAMPERTH MÓNICA (MSZP): Akkor csak egy mondatot: én arra kérem a kormánypárti képviselőtársaimat is, hogy támogassák, így lesz alaptörvénytörvényű, mert a jogorvoslatot biztosítja. Köszönöm.

ELNÖK: Szavazás következik. Kérdezem az alkotmányügyi bizottságot, hogy támogatják-e Lamperth Mónika képviselő asszony indítványát. *(Szavazás.)* 10 igen. Az egyharmadot megkapta. Köszönjük szépen.

Ezt a napirendi pontot lezárom, más elvégeznivalónk nincs.

Kérem rögzíteni, hogy Turi-Kovács képviselő urat Kozma Péter képviselte a szavazásban, az előző szavazások során.

Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat (T/7655. szám); a határozathozatal II. szakaszába tartozó – a bizottság feladatkörét érintő – kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása

Most pedig áttérnénk a következő napirendi pontunk megtárgyalására, Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslat, a határozathozatal második szakaszába tartozó, a bizottság hatáskörét, feladatkörét érintő kapcsolódó módosító javaslatok megvitatására.

Köszönjük szépen a kormány képviselőinek, hogy megjelentek az előző napirendnél. Most pedig megkérdezném, hogy ki képviseli a költségvetés kapcsán a kormányt. Önöké a szó!

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszöntöm én is a bizottságot. Adorján Richárd vagyok és az NGM főosztályvezetője.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Készült egy feljegyzés, mely szerint az 1/1., a 3/1., a 3/2., a 7/2., a 7/6., a 7/7., a 7/8., a 7/12., a 15/1. és a 19/12. ajánlási pontok tartoznak a hatáskörünkbe. Nem tudom, tudták-e rögzíteni, megkapták-e ezt a listát. Ezzel kapcsolatban kérdezném a tisztelt bizottságot, hogy tudunk-e úgy haladni, hogy melyek azok a módosító javaslatok - és ezt majd meg is szavaztatom -, amelyeket amennyiben a kormány támogat, azt egyben szavazzuk meg? Kérdezem, hogy tudunk-e ebben így szavazni, és utána pedig egyenként. Aki ezzel egyetért, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy a bizottság többsége úgy ítéli meg, hogy a kormány által támogatottakról egyben tudunk majd szavazni.

Most átadnám a szót Adorján főosztályvezető úrnak a szót, hogy melyek azok, amelyeket ezek közül támogat.

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen. A felsoroltak közül az 1/1., a 3/1. és a 3/2. ajánlási pontot tudja támogatni a kormány.

ELNÖK: A 19/12-est nem támogatja a kormány?

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatja.

DR. VAS IMRE (Fidesz): Azt javaslom, hogy a nem támogatottak közül a 19/12-esről külön szavazzunk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor most megnyitom a vitát a kormány által támogatott módosító javaslatok körében. Ki az, aki hozzá kíván szólni. *(Nincs jelzés.)* Úgy látom, hogy hozzászólásra jelentkező nincs. Akkor felteszem szavazásra az 1/1., a 3/1., és a 3/2. számú módosító javaslatot. Aki támogatja, emelje fel a kezét! *(Szavazás.)* 18 igen. Aki nem támogatja? *(Nincs jelzés.)* Tartózkodás? *(Szavazás.)* 8 tartózkodás. Elfogadtuk.

Most a 7/2-esre térünk át, amely Nyikos László képviselő úr módosító javaslata. A kormányt kérdezem.

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Hozzászólásra jelentkező van-e? *(Nincs jelzés.)* Úgy látom, hogy nincsen. Kérdezem a bizottságot, hogy támogatja-e. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 3 igen. Egyharmadot sem kapott.

A következő a 7/6-os. Kérdezem a kormányt.

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja. Kérdezem, hogy hozzászólásra jelentkező van-e. Novák Előd és Szávay István képviselők javaslata. *(Nincs jelzés.)* Ha nincs hozzászólás, szavazás következik. Ki az, aki támogatja? *(Szavazás.)* 3 igen. Egyharmadot sem kapott.

A 7/7. pont Nyikos képviselő úr indítványa. Kérdezem a kormány álláspontját.

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Nem támogatja. A bizottság támogatja-e? *(Szavazás.)* 3 igen. A bizottság nem támogatta, egyharmadot sem kapott.

A 7/8. pont Novák Előd módosító javaslata. Kormány?

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 3 igen. A bizottság nem támogatta, egyharmadot sem kapott.

A 7/12. pont Nyikos László módosító indítványa. Kormány?

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Nem támogatja a kormány. Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 3 igen. A bizottság nem támogatta, egyharmadot sem kapott.

A 15/1. Schiffer András képviselő úr indítványa. Kormány?

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): A kormány nem támogatja.

ELNÖK: Kérdezem a bizottságot, ki támogatja a módosító indítványt. *(Szavazás.)* 1 igen. A bizottság nem támogatta, egyharmadot sem kapott.

Most a Vas Imre által kért módosító javaslatról döntünk, a 19/12-esről. Kérdezem a kormány álláspontját – bár tudjuk, hogy nem támogatja.

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Így van, nem támogatjuk.

ELNÖK: Ez a költségvetési bizottság indítványa. Kérdezem a bizottságot... Tessék parancsolni!

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Elnézést kérek, az általunk használt ajánlásban akkor elképzelhető valami félreértés, vagy technikai hiba van. Itt Nyikos László úr indítványa szerepel 19/12. szám alatt.

ELNÖK: A nekünk szánt ajánlás szerint ismertetem akkor, hogy pontosan a jegyzőkönyv számára is rögzíthető legyen: a költségvetési bizottság a Miniszterelnökség fejezetén belüli fejezeti kezelésű előirányzatában az Antall József Politikai és Társadalomtudományi Tudásközpont Alapítvány támogatására 50 millió forintot biztosít, az általános tartalék terhére. Ezzel kapcsolatban kérdezem tehát a kormány álláspontját.

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Ezt akkor a kormány támogatja. Elnézést, én rossz papírt olvastam.

ELNÖK: Vas Imre tudta jól (*Derültség.*), köszönjük szépen. Kérdezem a bizottságot, tudja-e támogatni. (*Szavazás.*) 18 igen. Ellenszavazat? (*Szavazás. – Nincs ilyen.*) Tartózkodás? (*Szavazás.*) 8 tartózkodás mellett a bizottság támogatta.

Megkérdezem képviselőtársaimat, van-e olyan módosító javaslat, amelyet külön kívánnak tárgyalni, amelyik a hatáskörünkbe ugyan nem tartozik, de szavazást kérnek róla. Parancsoljon, Gaudi képviselő úr!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót. A 30/11. pontban a várpalotai Trianon Múzeum támogatását szorgalmazó indítványról van szó. Az emberi jogi bizottság tagjaként örömmel nyugtáztam, hogy kormánypárti oldalról is egyöntetű támogatást kapott ez a tétel.

Ez az intézmény még az első Orbán-kormány alatt jött létre, nélkülözhetetlen munkát végez a trianoni tragédia, illetve a magyarság összetartozásának tudatosításában. 50 millió forintról van szó. Ugyan az előterjesztő, mint látom, nem támogatja, de két jelentős bizottság, tehát az emberi jogi bizottság és a nemzeti összetartozás bizottsága viszont támogatta, amely mind a kettő kompetensnek mondható az ügyben.

Kérem a kormánypárti képviselőtársakat, hogy most itt is legalább legyenek olyan erőteljesek, mondjuk, akár a kormány ellenében is, mint annak idején a családon belüli erőszak Btk.-tényállás leszavazásánál. Most viszont pozitív értelemben vegyük rá a kormányzatot arra, hogy támogassák a várpalotai Trianon Múzeumot.

Köszönöm.

ELNÖK: Megkérdezem a tisztelt bizottságot, hogy kíván-e erről szavazni. Ugyan nem tartozik a tárgykörünkbe, de a képviselő úr indítványa az, hogy tárgyaljunk és szavazzunk erről. Kérdezem, ki ért egyet azzal, hogy erről szavazzunk. (*Szavazás.*) 5 igen. Tartózkodás? (*Szavazás.*) Úgy látom, mindenki más tartózkodik. Tehát nem fogunk róla szavazni, de a problémát érzékeltük. Egyébként szavazni fogunk majd a plenáris ülésen erről a kérdéstről.

Más indítvány nem érkezett. Nagyon szépen köszönöm a kormány részvételét és közreműködését az ülésen.

Ezt a napirendi pontot lezárom.

a) A Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/8196. szám); általános vita; b) Az Állami Számvevőszék jelentése a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetése végrehajtásának ellenőrzéséről (T/8196/1. szám)

Megnyitom az 5. napirendi pont tárgyalását, ahol a) és b) pontokba szedetten tárgyaljuk a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetéséről szóló 2010. évi CLXIX. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslatot és az Állami Számvevőszék jelentését a végrehajtás ellenőrzéséről, együttes általános vitában.

A kormány képvisellete változatlan. Az Állami Számvevőszék képviselőjében szíveskedjék a jegyzőkönyvbe mondani a nevét és a beosztását.

JAGICZA ISTVÁNNÉ (Állami Számvevőszék): Jagicza Istvánné, számvevő tanácsos.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Először a kormányt kérdezem, hogy kívánja-e szóban kiegészíteni az előterjesztéseket.

Adorján Richárd szóbeli kiegészítése

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Igen, köszönöm szépen a szót. Nagyon röviden néhány általános mondatot szólnék a zárszámadási törvényjavaslatról; utána kollégánomnak átadnám a szót, aki a bizottság illetékességébe tartozó fejezetekről szintén egypár szót mondana.

Mint azt önök is olvashatják, az államháztartásnak pénzforgalmi szemléletben – ugye, arról beszélünk, hiszen a magyar költségvetési törvény, illetve a zárszámadási törvény pénzforgalmi szemléletben tartalmazza az előirányzatokat, illetve azok teljesülését – 687,4 milliárd forint eredeti megtervezett hiánya volt, az államháztartás 1598,1 milliárd forint hiánnyal zárt ebben az évben. Viszont szükségesnek tartom itt kiemelni, hogy ennek a hiánynövekedésnek az volt az oka, hogy év közben több olyan előre meg nem tervezett, egyszeri hiányrontó tétel rontotta a költségvetési egyenleget, ami nélkül ez az egyenleg 627,3 milliárd forint lett volna, tehát az eredetileg megtervezettnél némileg kedvezőbb.

Megemlítem, hiszen a magyar államháztartási hiány szempontjából az uniós módszertan szerinti hiányszám a lényegesebb, illetve a költségvetésünk megítélése szempontjából; ez egy más módszertan teljesen, mint ahogy a magyar zárszámadási törvény kezeli a hiányt. Itt a 2,94 százalékos megtervezett, uniós módszertan szerinti hiány helyett, szintén a nem tervezett egyszeri tételek nélkül, 2,43 százalékra alakult a hiány. És azt is tudjuk, hogy egyébként a magyar költségvetés többlettel zárt a tavalyi évben, elsősorban a magán-nyugdíjpénztári vagyoni bevételeként történő elszámolása miatt.

Az államadósságnak sikerült csökkennie a tavalyi évben: 81,4 százalékról 80,6 százalékra csökkent. Itt is szintén megjegyezném, hogy ha változatlan árfolyammal számolnánk – ami azért lényeges, mert akkor válik összehasonlíthatóvá a magas devizaarányú államadósság-tételek miatt a két államadósság-állomány –, akkor 76,5 százalékra csökkent volna le, tehát egy körülbelül 5 százalékpontos csökkenés lett volna. A devizaárfolyamok ilyen értelemben kedvezőtlen alakulása miatt lett csak kisebb ez a csökkenés.

S végül, amit megemlítenék úgy általánosságban, mielőtt átadom kollégánomnak a szót, hogy év közben többször került sor intézkedésekre a költségvetési egyenleg javítása érdekében. Gondolom, mindannyian emlékeznek az úgynevezett stabilitási alapra, amely gyakorlatilag egy 250 milliárd forintos megtakarítási intézkedés volt. Illetve szeptemberben a költségvetési törvényjavaslat benyújtásakor is újabb 100 milliárd forintos egyenlegjavító intézkedésekről született döntés. Ezeknek is volt az eredménye az, hogy az előbbieken általam elmondott hiány-, illetve adósságszámokkal zárt a 2011. évi költségvetés.

Köszönöm szépen, és akkor átadnám a szót a munkatársamnak.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szerintem szükségtelen, hiszen a lényegét elmondta, egyébként írásban rendelkezésünkre áll. Nagyon szépen köszönöm.

A Számvevőszék véleménye is írásban itt van a bizottságunk előtt, úgyhogy csak röviden kérném szépen, hogy ismertesse.

Jagicza Istvánné szóbeli kiegészítése

JAGICZA ISTVÁNNÉ (Állami Számvevőszék): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottsági Tagok! Az Állami Számvevőszék elvégezte a Magyar Köztársaság 2011. évi költségvetésének végrehajtásáról szóló törvényjavaslat ellenőrzését, és a főbb megállapításokról az alábbiakban tájékoztatom a bizottságot.

A lefedettség. A 2011. évi zárszámadás ellenőrzése során a központi költségvetés bevételi főösszegének 96 százalékát, a kiadásoknak pedig a 91 százalékát ellenőriztük. A zárszámadás ellenőrzése mellett további két ellenőrzést végeztünk el, egykapus adatbekérési rendszer keretében, a belső kontrollok és belső ellenőrzés szabályszerűségének ellenőrzését,

valamint a fejezeti kezelésű előirányzatok tervezésének és évközi módosításainak ellenőrzéseit, melyről külön jelentés készült.

További ellenőrzéseket végeztünk, 7 költségvetési cím esetében minősítettünk további beszámolókat, valamint az ÁSZ stratégiai célkitűzéseivel összhangban, mely szerint valamennyi költségvetési szerv beszámolóját ellenőrizni kívánjuk, a Belügyminisztérium irányítása alatt lévő 35 intézményt is bevontuk az ellenőrzési körbe.

A hiányról és az adósságállományról az NGM képviselője teljes egészében szólt. Annyi hozzáfűznivalóm lenne csak, hogy megállapításaink szerint valóban a központi alrendszer hiányát elsődlegesen az egyszeri kiadási tételek befolyásolták, úgymint a MOL-részvények vásárlása vagy az EU Bíróság ítélete miatti áfa-visszatérítés, illetve az önkormányzati alrendszerből és a MÁV Zrt.-től átvállalt hitelek befolyásolták.

A GDP 74 százalékának megfelelő adósságállomány alakulását szintén kedvezőtlenül befolyásolta az adósságállomány, a devizaadósság árfolyamvesztése.

Az államháztartás központi alrendszerének legjelentősebb bevételei az adók és az adójellegű bevételek. Ezen belül az adók és az adójellegű bevételek előirányzatai összességében alulteljesültek. Ettől függetlenül a NAV által kezelt hátralékállomány 3,9 százalékkal csökkent.

Az államháztartás központosított alrendszereinek kiadásaiban a központi költségvetési szervek fejezete, tb-alapok, elkülönített állami pénzalapok, illetve az EU-s elszámolásokon kívül a közvetlen kiadásoknál találtunk szabálytalan elszámolásokat, mégpedig a rendkívüli kormányzati tartalék előirányzat felhasználásánál, mivel mintegy 20,9 százaléknál azt állapítottuk meg, hogy nem a megfelelő célra használták fel, mivel a minisztériumok és egyéb intézmények többletigényeinek a költségvetését finanszírozását.

Az EU-s támogatások felhasználásánál állapítottuk meg forrásvesztés kockázatát. A 2007-2013 időszak operatív programjainak rendelkezésére álló keretből a teljesített összes kötelezettségvállalás elmaradt az időarányostól, mindössze 66 százalékban teljesült, illetve még jelentősebb az elmaradás a kifizetésekénél, amely összesen 28 százalékban teljesült.

Az elkülönített állami pénzalapok egyenlege a tervezettnél kedvezőbben alakult, amelynek oka elsődlegesen a zárolás, illetve a Munkaerő-piaci Alap kiadásainak alulteljesítése volt. A tb-alapok hiánya 83,6 milliárd forint volt, amely azonban szinte teljes egészében az Egészségbiztosítási Alap hiányához kötődött. A Nyugdíjbiztosítási Alap minimális összegű hiánya gyakorlatilag a magán-nyugdíjpénztári vagyontartalékok értékesítéséből származó bevétel biztosította a fedezetet.

Az egyensúlyjavító kormányzati intézkedések: a költségvetési fejezetek gazdálkodását a 2011. évi kormányprogramok alapvetően befolyásolták. Ez elsősorban az államháztartási egyensúly megteremtése érdekében meghirdetett zárolás, illetve az alkotmányos fejezetek esetében a tartalékképzési kötelezettség, valamint egyes intézményeknél a befizetési kötelezettség volt, melyek véglegesen elvonásra is kerültek.

Ugyancsak befolyásolta a fejezetek gazdálkodását a maradványtartási kötelezettség, amelyet ugyan feloldott a kormány, azonban ezek az összegek már csak maradványként tudtak jelentkezni, mivel elköltésükre nem volt mód. Megállapításunk szerint ez évek óta tendencia, hogy egyre nagyobb összegű maradvány képződik.

További intézkedés az évek óta alkalmazott beszerzési és szerződéskötési tilalom, amelynél megállapítottuk, hogy ugyan valós megtakarítást jelentett az egyes intézményeknél, azonban a felhalmozási kiadások visszafogása következtében az eszközök pótlása szinte teljes egészében elmaradt.

Az egyensúlyjavító kormányzati intézkedések közül a meghirdetett Széll Kálmán-terv hatásai már csak 2012-ben fognak jelentkezni. Két ponton volt teljesülés 2011. évre vonatkozóan, határidőcsúszást a rokkantsági nyugdíjak rendszerének felülvizsgálatára és a közösségi közlekedés átalakítására vonatkozóan állapítottunk meg.

Az előirányzatok és beszámolók megbízhatóságáról tájékoztathatom önöket, hogy javult az előző évekhez képest. Ebben az évben a költségvetési fejezeteket és a fejezeti kezelésű előirányzatokat az NFÜ, a Nemzeti Fejlesztési Ügynökség és az uniós fejlesztések fejezeti kezelésű előirányzat kivételével elfogadó véleménnyel láttuk el.

A nemzetgazdasági elszámolások köréből egyedül a Nemzeti Földalappal kapcsolatos bevételek és kiadások, valamint a lakástámogatások elszámolásait láttuk el korlátozó minősítéssel.

Az Állami Számvevőszék kiemelt figyelmet fordított a 2010. évi zárszámadás ellenőrzése javaslatainak a hasznosítására, pár esetben ez nem valósult meg, amelyről az Állami Számvevőszék elnöke ismételten figyelemfelhívó levelet küldött.

Strukturált, összefogott javaslatokat fogalmaztunk meg összesen 6 javaslatot érintően, az államháztartás működési rendjét érintően, az állami vagyonnal kapcsolatos, az európai uniós felhasználásokkal kapcsolatos, valamint az adóbeszedéssel kapcsolatos javaslatokat a NAV részére. Köszönöm szépen megtisztelő figyelmüket.

ELNÖK: Köszönjük szépen az expozét. Megnyitom a vitát, először a kérdésekre kerül sor. Úgy látom, hogy a kérdés körben nincsen jelentkező. Hozzászólásra jelentkező? Staudt Gábor, majd Lamperth Mónika!

Hozzászólások

DR. STAUDT GÁBOR (Jobbik): Köszönöm szépen. Szeretném nagyon röviden összegezni a Jobbik álláspontját a zárszámadásról.

A költségvetés fő előirányzatainak teljesítése nem sikerült, ezt kimondhatjuk a zárszámadás alapján is. A legfontosabbat, a hiánycélt sem tudta elérni a kormányzat, ez is túlteljesült. Rámutatnék, hogy a kormány zárszámadási törvényjavaslatában 1742 milliárd forintos hiányt akar az Országgyűléssel jóváhagyatni az eredetileg előirányzott 687 milliárd helyett, és egyébként a legutoljára jóváhagyatott 1577 milliárddal szemben. Ezek óriási eltérések, amire fel kell hívni a figyelmet.

Az uralkodó gazdaságpolitika másik fetisizált sarokköve a GDP-arányos államháztartási adósság, bár mérséklésről beszélnek, de ez a 80,8 százalékos tavalyi év végi ráta tulajdonképpen megfelel a 2010. év végi számnak.

Nagyon beszédes, hogy a kormány a központi alrendszerben 413 milliárd forinttal többet fizetett ki a költségvetési törvényben rögzített előirányzatnál, ami azt jelenti egyébként, hogy a költségvetési szervek kiadásait 672 milliárd forintos túlteljesítéssel zárta, és itt sajnos, ez negatív túlteljesítésnek minősül, tehát ennyit a bürokrácia-csökkentésről.

Ezek miatt a jelentős eltérések miatt, illetve tulajdonképpen amiatt is, amit nagyon sérelmezünk, hogy az országleltár nem készült el, amire a kormányzat önmagának 2011. december 31-éig adott határidőt. Ez egy olyan egységes, integrált vagyon-nyilvántartási rendszer lenne, amelynek alapján meg lehetne határozni, hogy tulajdonképpen mink van, mivel rendelkezik pontosan a kormány. Nem fogjuk tudni támogatni ezt a javaslatot, illetve nagy hiányként keletkezik, hogy nincsen szó a zárszámadásban azokról a szervezetekről, társaságokról, intézményekről, amelyek de jure nem részei ugyan az államháztartásnak, viszont szerves részét képezik az állami vagyonnak. Gondolunk itt például a Magyar Postára, a MÁV-ra, az erdőgazdaságokra, a MOL-ra, az MFB-re és sorolhatnánk tovább. Tehát ezeket elvártuk volna, hogy megjelenjenek.

Így ebben a formában hiányosnak tartjuk a zárszámadást, és nem tudjuk a kormányt ez alapján felmenteni, tehát a felmentvényt megadni. Ezért a Jobbik, mivel nem ad megfelelő képet a zárszámadás, nemmel fog szavazni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Lamperth Mónika képviselő asszony. Parancsoljon!

DR. LAMPERTH MÓNICA (MSZP): Köszönöm szépen. Kedves Képviselőtársaim! A Magyar Szocialista Párt a zárszámadásról szóló álláspontját részletesen kifejti, illetve kifejtette a költségvetési bizottságban és a plenáris vitán. Annyit szeretnék itt mindösszesen jelezni, hogy nem tudjuk támogatni, mert az indokolás nem a valós folyamatokat és összefüggéseket mutatja be a mi álláspontunk szerint. Ez az első olyan költségvetés, amelyet az Orbán-kormány önállóan készített, tehát teljes egészében az ő megközelítését mutatja. Nagyon sok kritikai észrevételünk van ezzel kapcsolatban, nem tudjuk támogatni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hozzászólásra jelentkező hiányában a vitát lezárom, és a kormánynak adom meg a szót. Parancsoljon!

Adorján Richárd válaszai

ADORJÁN RICHÁRD (Nemzetgazdasági Minisztérium): Köszönöm szépen, elnök úr. Én a költségvetési hiány túllépésére, illetve az adósság tekintetében a képviselő úr állítására azért nem reagálnék, mert tulajdonképpen erre vonatkozóan már a felvezető expozében kitértem. Két olyan állítás van, amire mindenképpen úgy érzem, hogy a tisztánlátás érdekében reagálni kell, egyrészt hogy a kiadások túllépésre kerültek. Hogy félreértés ne essék, ez nem azt jelenti, hogy az Országgyűlés által elfogadott kiadási előirányzatokat olyan módon túllépték a költségvetési szervek, illetve a fejezeti kezelésű előirányzatok, hogy arra a parlament nem adott felhatalmazást, tehát egyfajta többletforrást keletkeztetett a kormány, hanem ez azt jelenti, hogy a magyar költségvetési technikában vannak egyrészt olyan technikai elemek, amelyek halmozódást okoznak. Tehát egyazon kiadási tétel több helyen jelenik meg, ez értelemszerűen összeadódik, de miután ez bevételként is többször megjelenik, ez az egyenleget nem módosító technikája a magyar államháztartási rendszernek. Azon kívül a maradvány-felhasználás is értelemszerűen kiadásként jelenik meg, valamint a többletbevételek felhasználása is, amiből többletkiadás lesz. Ez nagyon sokszor teljesen racionális folyamat, bizonyos mennyiségeket, amit mondjuk egy költségvetési szervnek el kell végezni, a feladatból ezt nem sikerül a tervezés korában még pontosan meghatározni, hanem mondjuk ha ez egy többletmennyiséget jelent, akkor ahhoz többletbevétel társul, amelynek a felhasználása értelemszerűen többletkiadás, de ez szintén egyenlegsemleges jelenség, ha így fogalmazhatok a magyar államháztartási szabályok szerint.

Végül egy másik felvetésére képviselő úrnak, hogy a nagy állami vállalatok gazdálkodása miért nem jelenik meg pontosan a zárszámadási törvényjavaslatban. E tekintetben egyébként semmiféle eltérés nincsen a korábbi évekhez képest. Tehát ez a magyar államháztartási, költségvetési szabályoknak teljesen megfelelően történik. Abban a képviselő úrnak igaza van, ahogy magam is kiemeltem az expozében, hogy ezek a vállalatok ma már, mióta uniós tagok vagyunk, valóban az úgynevezett kormányzati szektor részét képezik, tehát az ő hiányuk és adósságuk a kormányzati szektor részei. Ugyanakkor, amit szintén ki kell emelnem, hogy a zárszámadási törvény nem az uniós módszertannak megfelelő hiányt és adósságot mutatja be, hanem a magyar módszertannak megfelelőt. Ezek között vannak eltérések, ez sokszor okoz például ilyen hiátust, de ez a jelenleg hatályos törvényeknek megfelelő, és hangsúlyoznom kell, hogy ez a korábbi években mindig is így volt. Tehát ebben semmiféle változás nincsen.

Ha megnézi, képviselő úr, akkor a benyújtott törvényjavaslat 244-257. oldalán bár valóban nem túl hosszan, de azért mégiscsak a kormány is fontosnak tartja, hogy ezen nagyvállalatok adósságáról, illetve hiányáról és ilyen értelemben a maastrichti, tehát az uniós módszertan szerinti adósság- és hiánymutatóhoz való hozzájárulásról tartalmaz az indokolás részeket, tehát ezt tartalmazzák az adott oldalak.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

ELNÖK: Köszönöm szépen. Szavazás következik. Az általános vitára való alkalmasság kérdésében kell döntenünk. A zárszamadással összefüggő törvényjavaslat általános vitára alkalmas-e, kérdezem a tisztelt bizottságot. Aki egyetért azzal, hogy alkalmas általános vitára, az kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 17 igen. Ki az, aki nemmel szavaz? (Szavazás.) 7 nem. Tartózkodás? (Nincs jelzés.)

Általános vitára alkalmasnak tartjuk. Az észrevételeket természetesen elkészítjük, és eljuttatjuk a költségvetési bizottsághoz.

Köszönjük szépen a megjelenésüket és további jó munkát, szép napot kívánok!

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba-vételéről

a) A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/7498. szám)

A következő napirendünk: döntés képviselői önálló indítványok tárgysorozatba-vételéről. Elsőként Hegedűs Lorántné jobbkios képviselő asszony a büntetőeljárásról szóló törvény módosításához nyújtott be indítványt.

Puskás Imrét dr. Bohács Zsolt képviselte a szavazásnál, természetesen ezt rögzítjük, illetőleg Varga Istvánt dr. Vitányi István képviselő úr. Kérem ezt figyelembe venni a zárszamadással összefüggő szavazásnál.

A büntetőeljárásról szóló törvény módosításáról van szó. Nincs itt az előterjesztő, nincs kormány. Ez a tárgyalásnak semmiképpen nem akadály. Megnyitom a vitát. Kérdezem, hogy ki kíván hozzászólni. Gaudi-Nagy Tamás!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Hegedűs Lorántné képviselőtársam jelezte, hogy sajnós, előre nem látott programütközés miatt nem tud itt lenni, engem kért meg, hogy lényegében tolmácsoljam, röviden foglaljam össze az álláspontját. Nem szeretném most hosszúra nyújtani a dolgot, szerintem magáért beszél.

A büntetőeljárásról szóló törvényt 2011-ben módosította az Országgyűlés. Már akkor is elmondtuk, és most is elmondjuk, hogy nagyon kártékony és ártalmas megoldást választottak akkor, amikor a közérdekű célú feljelentések köréből nem biztosították, tehát kivette a módosítás azt a lehetőséget, hogy a feljelentő panasszal éljen. Ez különösen akkor nagyon kártékony és romboló, értelmezhetetlen és tulajdonképpen nem is védhető, ha tényleg közvagyonot érintő ügyről van szó.

Jelen esetben a képviselőtársnőm ezt a problémát szeretné rendezni, a Be. 195. §-ának (2) bekezdésével azt a főszabályt áttörnénk, tehát visszatérnénk a korábbi időszakra, mely szerint ne csak a sértett élhessen a feljelentéssel. Például országgyűlési képviselőként ő maga is többször szembesült olyannal, hogy hiába tárt fel mondjuk egy nemzetközi forrásokból származó, elsősorban uniós forrásokból származó pénzzel kapcsolatos visszaélést, az ezt elutasító ügyészszégi határozat ellen már nem léphet további jogorvoslással.

Ez elvileg csak az ügyészszég számára lenne lehetőség, illetve az államot képviselő szervezeteknek, de ha éppen az államot képviselő szervezet oldalán is felmerül aggály arra, hogy a közpénzkezelésnél megszegték a rájuk vonatkozó szabályokat, akkor ez egy szükségképpen korrekciós mechanizmus. Nem hiszem, hogy lehet józan érvet találni arra, hogy miért ne biztosítsuk ezt a lehetőséget. Ez pusztán egy jogorvoslatot jelent, nem azt jelenti, hogy itt valamifajta kiemelt vagy különös eljárást biztosítunk, egyébként hozzáteszem: kellene is, mert azért itt mégiscsak a közvagyon kérdéséről van szó. Azonban azt gondolom, hogy ez egy józan és visszafogott javaslat.

Tehát ami nagyon fontos: nem teljeskörűen nyitja meg a nem sértett feljelentő számára a panasztételi lehetőséget a nyomozást elutasító határozattal szemben, hanem az

államháztartás alrendszeréből származó támogatások felhasználásával kapcsolatos bűncselekmények körében. Szerintem itt a „tiszta kezek politikája” elve alapján nem lehet ezzel szemben igazából racionális és elfogadható érvet felhozni, legalábbis a társadalom számára semmiképpen; lehet, hogy itt most ki lehet találni egy-két frappáns érvet, de a társadalom ezt nehezen fogja elfogadni, és számon is fogja kérni ennek elmaradását.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hozzászólásra ki jelentkezett? Bárándy képviselő úr!

DR. BÁRÁNDY GERGELY (MSZP): Köszönöm szépen, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Az elmúlt másfél-két évben három olyan átfogó büntetőeljárás törvénymódosító javaslatcsomag került benyújtásra és elfogadásra az Országgyűlés által, ami, azt gondolom, mint egy tanulmányban rá is mutattam erre egyébként, jelentősen, több tucat ponton rendezi át az állam és az állampolgárok viszonyát, azaz gyengíti az állampolgárok jogkörét, jogosultságait, az állammal szemben egyre kiszolgáltatottabbá teszi őket a büntetőeljárásban is. Ennek egy része egyébként az, hogy a panaszjog több lépcsőben szűkült. Szűkült ez többek között a feljelentő vonatkozásában is, aki korábban jogosult volt fellebbezés, illetve panasz előterjesztésére, ma már nem. Én úgy gondolom, amikor egy ilyen javaslat van előttünk, akkor érdemes ezt a tendenciát is fölvilleantani, hiszen ez az egy rendelkezés része ennek a több tucatnyi módosításnak, módosulásnak, ami a Be.-ben esett.

Úgy hiszem, egyetlen probléma van ezzel a javaslattal, hogy nem átfogóan próbálja visszaállítani az állampolgári jogokat, jogosultságokat a büntetőeljárásban, illetve a Be.-ben, hanem ezen az egy ponton. A másik pedig, hogy ha már a feljelentőnek a panaszjogát kívánja visszaállítani, akkor nem értem, hogy miért nem teljeskörűen. Mindazonáltal azt mondom, egy nagyon picit, hangyányit jobba teszi és visszaállít abból a régi rendszerből, amit mi is pártoltunk és jónak fogadtunk el.

Úgyhogy ezt a javaslatot támogatni tudjuk, de még egyszer hangsúlyozom, nem tudom, milyen megfontolásból, egyetlen dolgot ragad ki ebből a sorból. Ha támogatja a kormánytöbbség, akkor ennek mi örülni fogunk.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hozzászólásra jelentkezett egy mondat erejéig még Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr. Parancsoljon!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Természetesen én is úgy gondolom egyébként, hogy jó lenne, ha minél szélesebb lenne ez a panaszlási lehetőség. Ez egy útnyitás arra, hogy ez a korábbi állapot visszaállhasson, ezt módosító javaslattal akár bármelyikünk meg is tudja tenni. Tehát egy a lényeg, hogy a tárgyalás elől, kérem, ne zárkózzon el a bizottság, tegye lehetővé valóban, hogy az Országgyűlés ezt megvitathassa, és a tiszta, átlátható, számon kérhető állam minél inkább valóságá válhasson.

Köszönöm.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vitát lezárom.

Szavazás következik a tárgysorozatba-vétel kérdésében. Kérdezem, tárgysorozatba veszi-e a bizottság az indítványt. Aki támogatja, az igennel szavazzon! *(Szavazás.)* 8 igen. Aki nem? *(Szavazás.)* 14 nem. Tartózkodás? *(Szavazás.)* 2 tartózkodás. A bizottság nem vette tárgysorozatba az indítványt.

b) A külföldi kézbe került magyarországi ingatlanok, gazdasági érdekeltségek visszavásárlásával, állami tulajdonba vételének pénzügyi-gazdasági alapjának létrehozásával kapcsolatos jogalkotási feladatokról szóló határozati javaslat (H/7499. szám)

A következő indítvány egy országgyűlési határozati javaslat, amelynek címe: a külföldi kézbe került magyarországi ingatlanok, gazdasági érdekeltségek visszavásárlásával, állami tulajdonba vételének pénzügyi-gazdasági alapjának létrehozásával kapcsolatos jogalkotási feladatokról. Jegyzi dr. Gaudi-Nagy Tamás képviselő úr és Hegedűs Lorántné képviselő asszony. Kérdezem az előterjesztő képviselő urat, kívánja-e kiegészíteni – nem kívánja. *(Derűltég. – Dr. Gaudi-Nagy Tamás: Csak röviden, elnök úr!)* Írásban megkaptuk – de akkor röviden szóban is. Tessék!

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Bízva abban, hogy képviselőtársaim természetesen már az utolsó betűig átolvasták az előterjesztésünket, a lényegét emelem csak ki.

Itt nagyon nagy súlyú dologról van szó, tényleg jó lenne, ha ezt megértenénk. Az elmúlt huszonkét évben, sőt 1988-tól a spontán privatizációtól kezdődően drámai vagyonszétválás zajlott le a magyar nemzeti vagyonban. Erre az Állami Számvevőszék és a különböző ezt vizsgáló szervek is már többször rámutattak.

Itt most már elérkezett az az idő, hogy ne csak tétlenül szemléljük, hogy miképpen lesznek külföldiek számára hasznot hajtó javak a magyar nemzet vérével, verejtékével létrejött vagyontárgyak, hanem el kellene kezdeni tudatos munkát végezni annak érdekében, hogy amikor lehet és amilyen módon csak lehet, az eltékozolt javak, hozzáteszem, amelyek egyébként nem jogellenesen kerültek eltékozlásra, azok visszakerüljenek. A jogellenesen eltékozolt vagyontárgyakra pedig nyilvánvalóan a privatizáció felülvizsgálatának már régóta követelt formája lenne alkalmas, amit eddig sajnos nem láttunk egyetlen kormánytól sem. A mostani kormány is tett erre utalást, tett erre ígéretet, de mégsem történt lépés.

Itt arról van szó egyszerűen, hogy egy leltárt kellene a kormánynak készítenie arról, hogy a nemzet közös örökségét képező javakat felmérjük, amelyek külföldi kézbe kerültek. S egy olyan speciális megoldást is javasolunk, amely, hivatkozva arra – ugye, itt el fog hangzani érvként, ha egyáltalán elhangzik ellenérv –, hogy a jelenlegi gazdasági helyzetben Magyarország a túlélésért küzd, és nincs ideje arra, hogy tulajdonképpen ahol csak lehet, államosítson vagy visszaszerezzen saját forrásokból vagyontárgyakat: akkor vonjuk be, találjuk meg azt a megoldást, mint például az államadósság elleni alappal kapcsolatos társadalmi összefogás. Erre biztosan lenne sok, még maradék tőkéjét tisztességes szándékkal mozgósító polgár, hogy ezeket az erőforrásokat, hasznot hajtó nemzetivagyon-erőforrásokat visszaszerezzük, és ezáltal a jövőre szólóan is meg a jelenben is mindent megtegyünk annak érdekében, hogy ezek a vagyontárgyak visszakerüljenek.

Úgyhogy kérem, hogy támogassák, képviselőtársaim. Ez egy történelmi felelősségünk és feladatunk mindannyiunknak. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen a felvezető gondolatokat. Tessék, Vas Imre!

DR. VAS IMRE (Fidesz): Köszönöm szépen. Az előterjesztett javaslatnak a tartalmi részével természetesen döntő részben egyetértünk. Amiért én nem javasolom tárgysorozatba venni, az az, hogy mint ahogy egyébként a határozati javaslat is meghivatkozta az alaptörvény több pontját, a kormánynak ez egyébként is kötelezettsége, hogy ennek megfelelő javaslatokat az Országgyűlés elé terjesszen. Itt tulajdonképpen az történné, hogy az alaptörvényen kívül még egy országgyűlési határozat is kötelezné erre a kormányt. Úgy gondolom, ez szükségtelen. A kormány egyébként is az anyagi és egyéb lehetőségekhez

képezt ezeknek a céloknak az érdekében igyekszik mindent megtenni, tehát felesleges egy újabb határozatot hozni erre. Az alaptörvény kötelezi a kormányt ezek döntő részére, és nyilvánvalóan meg is fogja tenni.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. A vitát lezárva, egy rövid viszonzvlasz következik az előterjesztő képviselő úrtól.

DR. GAUDI-NAGY TAMÁS (Jobbik): Köszönöm szépen. Azért nem tudom ezt az álláspontot elfogadni, mert például a 2006. őszi rendőri vérengzésekkel kapcsolatban is egy országgyűlési határozat volt az, amely egy úgymond jogellenes időszakot lezárva, új irányt szabott az igazságtételnek. Akkor ez nyitotta meg a lehetőségét annak, hogy egy egyszerűsített eljárási rendben kapjanak kártérítést sokan az áldozatok közül. A hatodik évforduló felé közeledünk bár, de még mindig nem teljesen lezárt az ügy – de ez más lapra tartozik sajnos.

Itt viszont, úgy gondolom, ebben a témában miért térnénk le erről az útról? Ez egy jó út volt, amelyet elindított a kormánytöbbség, hogy a kiemelt, nagy súlyú kérdésekben, amelyek a korábbi évek kormányainak bődületes felelőssége, nyilván mondjuk ki azért, főleg a spontán privatizáció, majd pedig a privatizáció döntő része, a nemzeti vagyonvesztés tényleg a szocialista-liberális időszak felelősségi körébe tartozik. 2010-ben megtörtént a változás, forradalmi változás. Én úgy gondolom, az Országgyűlés konkretizálhatja azt az alaptörvényi rendelkezést, vagy éppenséggel időszerűvé teheti azt az egyébként is fennálló kötelezettséget, hogy az állam mindent tegyen meg a nemzeti vagyon megőrzéséért. Ez a visszaszerzés tételes kötelezettségét helyezné most napirendre, tehát ez kiemelné. Ha egyébként is egyetért vele Vas Imre képviselőtársam és a többi kormánypárti képviselő, akkor úgy gondolom, semmi nem állhat ezzel szemben.

Kérem, hogy támogassák a javaslatot.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

ELNÖK: Köszönjük szépen. Szavazás következik. Kérdezem a bizottságot, tárgysorozatba vesszük-e a képviselő úr indítványát. Aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 3 igen. Ki az, aki nem támogatja? (Szavazás. – Nincs ilyen.) Aki tartózkodik? (Szavazás.) 23 tartózkodás mellett nem vettük tárgysorozatba az indítványt.

c) A Malév Zrt. és a Budapest Airport Zrt. szocialisták és szabad demokraták általi privatizációjának körülményeit, továbbá a Malév Zrt. visszaállamosításának folyamatát, valamint jelenlegi fizetésektelenségét és felszámolását előidéző, 2002-2010 között meghozott intézkedéseket, illetve az ebben az időszakban felmerülő döntéshozói felelősség kérdéskörét vizsgáló bizottság felállításáról szóló 19/2012. (III.14.) OGY határozat módosításáról szóló országgyűlési határozati javaslat (H/8345. szám)

Az utolsó pont ezen napirendi ponton belül a Malév-vizsgálóbizottság határidő-hosszabbítása, Varga István képviselő úr indítványa. A képviselő úr nincs jelen.

Megnyitom a vitát ebben a körben. Hozzászólásra jelentkező nincs.

Szavazás a tárgysorozatba-vételről

Kérdezem, hogy tárgysorozatba vesszük-e az indítványt. Aki támogatja, kézfelemeléssel jelezze! (Szavazás.) 21 igen. Aki nem támogatja? (Szavazás.) 5 nem. A határozati javaslatot tehát tárgysorozatba vettük.

Szavazás az általános vitára alkalmasságról

Azt is kérdezem, hogy általános vitára alkalmasnak tartjuk-e. Aki igen, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* 21 igen. Aki nem tartja általános vitára alkalmasnak? *(Szavazás.)* 5 nem. A bizottság tehát általános vitára is alkalmasnak találta.

Ezt a napirendi pontot is lezárom.

Egyebek

Az „egyebek” napirendi pont alatt először is fölhívom arra a figyelmet, hogy holnap bizottsági ülést tartunk 9 órakor ugyanitt.

Megérkezett a szakértői vélemény a Ptk. tervezetével összefüggésben dr. Jobbágyi Gábor tanár úrtól, egyetemi tanártól. Kérem, forgassák szeretettel a szakértői véleményt.

Arra kérem képviselőtársaimat, hogy a holnapi bizottsági általános vitán vegyenek részt. Első helyen kijelölt bizottságként tárgyalunk.

Kövér László elnök úr hivatalától érkezett egy átirat, Ágostházy Szabolcs hivatalvezető-helyettes úrtól egy szellemi termék a családon belüli erőszakkal összefüggésben. Kérem, ezt is olvassák szeretettel.

Csütörtökön pedig a Velencei Bizottság teszi tiszteletét mint a magyar szenátusnál. Bárándy Gergely, Vas Imre, Staudt Gábor, Gulyás Gergely és Schiffer András képviselő urak fogják képviselni hazánkat, illetőleg az alkotmányügyi bizottságot. Jó munkát kívánok a számukra és a magyar nemzet érdekeinek megfelelő képviseletet.

A bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen a megjelenést.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 32 perc)

Dr. Papcsák Ferenc
a bizottság alelnöke

Dr. Salamon László
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Ipacs Tiborné és Prin Andrea